

373.19
ร 392 ม
ร.3

ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา

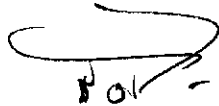
1 พ.ย. 2537

ปริญญาโท
ของ
ว่าที่ร้อยตรีจิต จันดีละด

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา
สิงหาคม 2537
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปฏิญานพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน

(อาจารย์สังวาลย์ คล้ายกระแสน)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงศ์อุปถัมภ์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(อาจารย์สังวาลย์ คล้ายกระแสน)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริกานา พุฒสุวรรณ)

วันที่ 8 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2537

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์เป็นอย่างดียิ่งจากท่านอาจารย์สังวาลย์ คล้ายกระแสด ประธานควบคุม ปริญญานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อ่อนน้อย กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำปรึกษา แนะนำแก้ไขข้อบกพร่องด้วยดีเยี่ยมมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์ เป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ และได้รับ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ซึ่งส่งผลต่อความสมบูรณ์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้ตรวจสอบแก้ไขและให้คำแนะนำ เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยได้แก่ อาจารย์ ดร.เฉลิมชัย รัตนประบุร อาจารย์สังวาลย์ อามาตย์มณี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมาน พูแสง อาจารย์จรัญ ท้ายัง และอาจารย์ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดเชียงราย ได้แก่ โรงเรียน เทิงวิทยาคม โรงเรียนป่าตาลวิทยาคม โรงเรียนปล้องวิทยาคม โรงเรียนบุญเรืองวิทยาคม และ โรงเรียนเชียงของวิทยาคม ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการกรอกแบบสอบถามเพื่อหาคุณภาพ ของเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้อำนวยความสะดวก อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วย อาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา รองหัวหน้าหมวดวิชาและหัวหน้างานวัดผล ในโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการกรอก แบบสอบถาม ตลอดจนรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

นอกจากนี้ผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้คือ คุณนวลอนงค์ จันตะคาด ผู้ซึ่งทำกำลังใจและสนับสนุนช่วยเหลือด้านต่าง ๆ มาโดยตลอด คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจาก ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบให้แก่พระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ และครูอาจารย์ ที่ให้การศึกษา แก่ผู้วิจัยรวมถึงผู้รวบรวมและเรียบเรียงเอกสารที่ผู้วิจัยได้อ้างอิงในการทำปริญญานิพนธ์ ฉบับนี้ทุกท่าน

ว่าที่ร้อยตรีจิต จันตะคาด

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ความหมายของการบริหารงานวิชาการ	7
ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ	9
ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ	15
หลักการบริหารงานวิชาการ	16
หลักสูตร	19
หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521	
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)	23
หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524	
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)	25
กิจกรรมเสริมหลักสูตร	26
การวัดผลและประเมินผล	29
✓ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
สมมุติฐานในการวิจัย	36

3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	37
	กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา	37
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	38
	ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	39
	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล	40
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	43
4	การวิเคราะห์ข้อมูล	45
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	45
	การวิเคราะห์ข้อมูล	45
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	70
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	70
	กลุ่มประชากร	70
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	71
	การวิเคราะห์ข้อมูล	71
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
	อภิปรายผล	72
	ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้	76
	ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	77
	บรรณานุกรม	78

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	83
ภาคผนวก ก.	84
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	85
หนังสือขอความร่วมมือกรอกแบบสอบถาม	86
เครื่องมือการวิจัย	94
ภาคผนวก ข. สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะในแบบสอบถามปลายเปิด	104
ประวัติผู้วิจัย	108

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนกลุ่มประชากร	38
2	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	40
3	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน	41
4	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารระดับล่างที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการ	47
5	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารระดับล่างที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านหลักสูตร ...	49
6	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารระดับล่างที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านกิจกรรม เสริมหลักสูตร	52
7	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารระดับล่างที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านการวัดผลและ ประเมินผล	56
8	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที ตามทัศนะของผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารระดับล่างที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการ	60
9	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที ตามทัศนะของผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารระดับล่างที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านหลักสูตร ...	61
10	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที ตามทัศนะของผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารระดับล่างที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านกิจกรรม เสริมหลักสูตร	64

11	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ ตามทศนะของผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารระดับล่างที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านการวัดผลและ ประเมินผล	67
----	--	----

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน และสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างสันติสุข และสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านของประเทศ โดยนัยดังกล่าวความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา จึงเน้นการพัฒนามนุษย์ 4 ด้าน อย่างสมดุลและกลมกลืนกัน คือ ด้านปัญญา ด้านจิตใจ ด้านร่างกาย และด้านสังคม การจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน แบ่งเป็น 4 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา (แผนการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 2 - 4)

การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จัดการศึกษาในระบบโรงเรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาให้มีความรู้ความสามารถทั้งวิชาการ และวิชาชีพ จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียนเกิดเป็น ทักษะและเป็น แก้ปัญหาได้ (บรรจง พงศ์ศาสตร์. 2535 : 1) การที่จะจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเป้าหมายดังกล่าวได้ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องปฏิบัติงานให้เป็นไปตามบทบาทที่รับผิดชอบโดยอาศัยความช่วยเหลือประสานและบริการแก่ครูผู้สอนทุกคนในด้านการสอน เป็นวิทยากรที่ดีที่สุดของครูผู้สอนในทุกโอกาส และประเมินผลการเรียนการสอนทั้งหมด เพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้น (สันต์ ธรรมบำรุง. 2527 : 234) เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนมัศึกษามีภารกิจหลักที่ต้องบริหารโรงเรียน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารบุคลากร การบริหารการเงินและธุรการ การบริหารอาคารสถานที่ การบริหารกิจการนักเรียน และการบริหารความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน (ธีรวุฒิ ประทุมทรัพย์. 2529 : 100) จากภารกิจการบริหารงานของผู้บริหาร

ดังกล่าว มีภารกิจหนึ่งที่สำคัญมากที่สุด ถือว่าเป็นหัวใจของโรงเรียน คือ การบริหารวิชาการ เพราะมีความกระทบกระเทือนและส่งผลสืบเนื่องต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ และพัฒนาการของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ธีรวิทย์ ประทุมณพรัตน์. 2529 : 121)

จังหวัดพะเยา เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ภาคเหนือมีจำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 17 โรงเรียน ได้จัดการเรียนการสอนทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย แต่ปรากฏว่าจากการติดตามผลการจัดการศึกษา โดยกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2533 พบว่าในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ฉบับที่ 1 การวัดความสามารถทั่วไป ค่าเฉลี่ยระดับประเทศได้ร้อยละ 63.64 ส่วน จังหวัดพะเยานั้นได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 62.06 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ

ฉบับที่ 2 การวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสม(สูง) ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ได้ร้อยละ 55.44 ส่วนจังหวัดพะเยานั้น ได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 54.28 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ

ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ฉบับที่ 1 การวัดความสามารถทั่วไป ระดับประเทศได้ค่าเฉลี่ย 64.34 ส่วนจังหวัดพะเยานั้นได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 64.56 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายโรงเรียนแล้ว พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยาที่ได้ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ มีถึง 5 โรงเรียน ใน 8 โรงเรียน คือ ให้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 60.63, 61.71 61.83, 61.93 และ 64.27 ตามลำดับ

ฉบับที่ 2 การวัดความเข้าใจในหลักการทางวิทยาศาสตร์ และการคำนวณ ระดับประเทศได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 39.98 ส่วนจังหวัดพะเยานั้นได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 41.54 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ เมื่อวิเคราะห์เป็นรายโรงเรียนแล้วพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา ที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศมีถึง 3 โรงเรียน ใน 8 โรงเรียน คือ ได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 31.25, 34.57 และ 37.93 ตามลำดับ

ฉบับที่ 3 การวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานระดับประเทศได้ค่าเฉลี่ย ร้อยละ 53.06 ส่วนจังหวัดพะเยานั้น ได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 54.23 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับ ประเทศ แต่เมื่อวิเคราะห์ที่เป็นรายโรงเรียนแล้วพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา ที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศมีถึง 4 โรงเรียน ใน 8 โรงเรียน คือ ได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 50.00, 50.91, 50.98 และ 52.78 ตามลำดับ (กรมวิชาการ. 2534 : 2, 8, 14, 26)

จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังกล่าวข้างต้น เป็นผลมาจากการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ยังมีปัญหาที่จะต้องได้รับการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาเพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น จากการวิจัยของกรมวิชาการ ในปีการศึกษา 2533 เรื่องประสิทธิผลของหลักสูตร ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 พบว่า มีโรงเรียนไม่ประสบความสำเร็จบางส่วน เหตุผลคือ การขาดแคลนความพร้อมภายใน ได้แก่ การขาดบุคลากรในโรงเรียน ครูไม่เข้าใจหลักสูตรแจ่มแจ้ง และไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอน (กรมวิชาการ. 2535 : 8) วิวัฒน์ สัมฤทธิ์วิชาลัย ได้ทำการวิจัย เรื่องปัญหาการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในทัศนะของผู้บริหารงานวิชาการ และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาร่วมพัฒนาการนำหลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 7 และ 8 พบว่า ปัญหาด้านบุคลากร คือ การขาดแคลน บุคลากร การขาดแคลนงบประมาณในการส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม ประชุม สัมมนา ด้าน การจัดการเรียนการสอนมีปัญหาครูไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ หลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผลมีปัญหา คือ ความสามารถของครูในการสร้างและพัฒนา เครื่องมือวัดผลด้านจิตพิสัย ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีปัญหา คือ การจัดกิจกรรมในคาบกิจกรรมอิสระ และการจัดกลุ่มนักเรียน (วิวัฒน์ สัมฤทธิ์วิชาลัย. 2534 : บทคัดย่อ)

เนื่องจากความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ และปัญหาการบริหารงานวิชาการ ดังกล่าวข้างต้น ข้าพเจ้าในฐานะผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้งจะได้เป็นข้อมูลพื้นฐานเสนอต่อสำนักงาน สามัญศึกษา จังหวัดพะเยา และกรมสามัญศึกษา ๖๕ เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ใน 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผล ตามทัศนะของผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารระดับล่าง
2. เพื่อเปรียบเทียบ ทัศนะของผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารระดับล่าง เกี่ยวกับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ใน 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผล

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดพะเยา ๖๕ เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผน พิจารณาปรับปรุง การบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพะเยา ๖๕ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งจะ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ใน 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรม เสริมหลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผล

2. กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ประกอบด้วย บุคลากร 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารระดับสูง และกลุ่มผู้บริหารระดับล่าง ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ปีการศึกษา 2536 จำนวน 17 โรงเรียน โดยแบ่งเป็นผู้บริหารระดับสูง จำนวน 34 คน และผู้บริหารระดับล่าง จำนวน 287 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้บริหาร แบ่งเป็น

3.1.1 ผู้บริหารระดับสูง คือ ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ

3.1.2 ผู้บริหารระดับล่าง คือ หัวหน้าหมวดวิชา รองหัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้างานวัดผล

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ใน 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรม เสริมหลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา

2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง เหตุขัดข้อง หรืออุปสรรคในการดำเนินงานวิชาการ ใน 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผล

2.1 ด้านหลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ทางการศึกษาที่จัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และการพัฒนาทุก ๆ ด้านของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา

2.2 ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง การจัดกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในหลักสูตรให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อสนองความสนใจ และเพื่อส่งเสริมพัฒนาบุคลิกภาพ อุบนิสัยของนักเรียนให้เหมาะสมกับสังคมประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา

2.3 ด้านการวัดผลและประเมินผล หมายถึง การดำเนินการวัดผลและประเมินผล การเรียนตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นกระบวนการวัดผลและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน การจัดทำข้อสอบมาตรฐานการส่งเสริมให้ครูนำผลการสอบมาปรับปรุง การเรียนการสอน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา

3. ทัศนะ หมายถึง ความคิดเห็นที่ประกอบไปด้วยเหตุและผลของผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารระดับล่าง ที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา

4. ผู้บริหารระดับสูง หมายถึง ข้าราชการครูที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา

5. ผู้บริหารระดับล่าง หมายถึง ข้าราชการครูที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหมวดวิชา รองหัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้างานวัดผล ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยจัดแบ่งหัวข้อเรื่องตามลำดับ ดังนี้

1. ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
2. ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ
3. ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
4. หลักการบริหารงานวิชาการ
5. หลักสูตร
6. กิจกรรมเสริมหลักสูตร
7. การวัดผลและประเมินผล
8. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

อารมณั เพชรชื่น (2528 : 116) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า หมายถึงการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ

กิติมา บริติคิลก (2532 : 47) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพ เพราะหน้าที่ของโรงเรียนทุกแห่ง คือ การให้ความรู้ด้านวิชาการแก่ผู้เรียน โดยมีผู้บริหารเป็นผู้นำทางวิชาการ มีการทำงาน

ร่วมกับครู ำให้ค้ำแนะนํและประสานงานำให้ทุกคนทํางานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันงานวิชาการยังหม่อมถึงการอบรมศีลธรรมจรรยา และความประพฤติของนักเรียน เพื่อให้เป็นคนที่ทํำให้มีความสุขความพอใจตามเอกัตภาพและสภาพความเป็นอยู่ตลอดจนช่วยเหลือเพื่อแม่แก่เพื่อนบ้านและสังคมตามสมควรด้วย

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 16) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสําหรับผู้บริหารโรงเรียน เนื่องจากการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนโดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จความสามารถของผู้บริหาร

การบริหารงานวิชาการ ถ้ามองในด้านกระบวนการคํานึงงานแล้ว หมายถึง กระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผล การสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

ถ้าจะมองการบริหารงานวิชาการในด้านงานของโรงเรียนงานบริหารงานวิชาการ ได้แก่ งานควบคุมดูแล หลักสูตรและการสอนอุปกรณ์การสอน การจัดแบบเรียน คู่มือครู การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน การฝึกอบรมครู การนิเทศการศึกษา การเผยแพร่วิชาการ การวัดผลการศึกษา การศึกษาวิจัย การประเมินมาตรฐานสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพของโรงเรียน

กล่าวโดยสรุป การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมทุกชนิดภายในโรงเรียน ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการศึกษาของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างมากในการส่งเสริมงานวิชาการของโรงเรียนคือผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยมีผู้บริหารเป็นผู้นำทางวิชาการ มีการทํางานร่วมกับครู มีการประสานงานำให้ทุกคนทํางานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

แคมเบลล์ และคนอื่น ๆ (ปรีชา บุญคมรัตน์. 2532 : 19 ; อ้างอิงมาจาก Campbell and others. 1972 : 173) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินงานและการประเมินผลโปรแกรมการศึกษาในด้าน การวางจุดมุ่งหมายเฉพาะของสถานศึกษา การวางโครงการของการเรียนการสอน หลักสูตร และการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรของชาติ การจัดและการเลือกใช้ สื่อการเรียนและอุปกรณ์การสอน การประเมินผลการสอน

หวน พินธุพันธ์ (2528 : 45 - 56) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงาน วิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยตรง ซึ่งครอบคลุมการดำเนินงานตามลำดับ 8 ด้านด้วยกัน คือ

1. หลักสูตร
 - 1.1 การศึกษาความมุ่งหมายทางหลักสูตร
 - 1.2 ศึกษาโครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร
 - 1.3 การนำเอาหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดผล
 - 1.4 การประเมินผลหลักสูตร
 - 1.5 การปรับปรุงหลักสูตร
2. แผนการสอน
3. การจัดตารางสอน
4. การปรับปรุงการเรียนการสอน
 - 4.1 การสอนที่ยึดผู้สอนเป็นศูนย์กลาง
 - 4.2 การสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
5. การใช้เทคโนโลยีทางการสอนและสื่อการสอน
6. การจัดแบบเรียน
7. ห้องสมุดโรงเรียน
8. การวัดผลและประเมินผลการศึกษา

1. หลักสูตร การบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวกับหลักสูตรนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญเรื่องหนึ่ง เพราะหลักสูตรหมายถึงเอกสารที่กำหนดโครงการการศึกษาของผู้เรียน ผู้บริหารโรงเรียนและครู อาจารย์ในโรงเรียนจะต้องศึกษาหลักสูตรอย่างละเอียด ทั้งความมุ่งหมายของการทำให้การศึกษา และเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตร แล้วนำหลักสูตรไปใช้

1.1 การศึกษาความมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ จะต้องศึกษาความมุ่งหมายของหลักสูตรให้เข้าใจอย่างลึกซึ้งทุกข้อ เมื่อนำไปใช้จะได้พยายาม สอนได้ทำให้ได้ผลตามหลักการและจุดหมายที่มากที่สุด

1.2 ศึกษาโครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียนและครู อาจารย์ผู้สอนจะต้องศึกษาให้เข้าใจอย่างลึกซึ้งและ เห็นความสำคัญของกลุ่มวิชาทุกกลุ่มเท่าเทียมกัน และนำไปปฏิบัติให้ตรงกับโครงสร้างของหลักสูตรให้มากที่สุด

1.3 การนำเอาหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดผล เมื่อผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ศึกษาโครงสร้างของหลักสูตรให้เข้าใจแล้วนำไปปฏิบัติโดยเปิดวิชาให้นักเรียนได้เรียนและ เลือกเรียนตามความถนัดแล้วก็มาถึงการนำเอาหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดผล คือการที่ครูอาจารย์ ทำการสอนให้ได้ผลตามความมุ่งหมายของหลักสูตร และตรงกับเนื้อหาสาระของหลักสูตรให้มากที่สุด

1.4 การประเมินผลหลักสูตร คือ การประเมินผลว่าได้นำเอาหลักสูตรไปปฏิบัติ แล้วสัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดไว้ในความมุ่งหมายหรือไม่มากนักน้อยเพียงไรและอะไรเป็นสาเหตุ ที่ไม่สัมฤทธิ์ผล เช่น ความมุ่งหมายอาจสูงเกินไปหรือมากเกินไป ครูอาจารย์ยังไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน คือยังสอนแบบเก่าโดยครูเป็นผู้บรรยายเสียคนเดียว นักเรียนจึงคิดไม่เป็น ทำไม่เป็น และแก้ปัญหาไม่เป็น นอกจากนี้อาจจะเป็นเพราะโรงเรียนขาดวัสดุอุปกรณ์ หรือไม่มีคู่มือการนำหลักสูตร เป็นต้น ดังนั้นผู้ประเมินหลักสูตรก็คือผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์นั่นเอง

1.5 การปรับปรุงหลักสูตร ถ้าหากการประเมินผลหลักสูตรแล้วถ้าพบว่าหลักสูตร มีข้อบกพร่อง ก็อาจเสนอแนะไปยังเบื้องบนเป็นการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตร "แบบเบื่องล่างสู่เบื้องบน" (The Grass Roots Approach) โดยเสนอแนะความคิดเห็น ผ่านระดับอำเภอ จังหวัด กรม จนกระทั่งถึงกระทรวง เพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมต่อไป

2. แผนการสอน การบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวกับแผนการสอนก็คือการศึกษาแผนการสอนที่กรมวิชาการ และกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำไว้แล้วนำไปปฏิบัติ อาจจะมีการดัดแปลงให้เหมาะสมกับท้องถิ่นถ้าหากกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการยังไม่ได้จัดทำไว้ ครูผู้สอนจะต้องวางแผนการสอนก่อนทำการสอน

3. การจัดทำตารางสอน ตารางสอนเป็นการกำหนดนัดหมายระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียนหรือเป็นการกำหนดวิชาและเวลาที่จะให้เรียนโดยละเอียดประจำวันตลอดสัปดาห์ การจัดทำตารางสอนเป็นหน้าที่ของผู้ช่วยฝ่ายวิชาการส่วนครูอาจารย์ผู้สอนอาจมีข้อเสนอแนะได้ อย่างไรก็ตามการจัดตารางสอนควรคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

3.1 การจัดวิชาไว้ตอนเช้าหรือตอนบ่ายหรือคาบแรกคาบสุดท้ายควรดูลักษณะของวิชาด้วย

3.2 วิชาที่มีการปฏิบัติมาก ๆ ควรจัดเป็น 2 คาบติดกัน

3.3 ควรจัดจำนวนคาบหรือเวลาเรียนตอนเช้าให้มากกว่าตอนบ่าย

3.4 วิชาที่ใช้ความคิดมากไม่ควรซ้อนกันหลายวิชาในวันเดียวกัน

4. การปรับปรุงการเรียนการสอน การเรียนการสอนโดยทั่ว ๆ ไปจะแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ด้วยกันคือ

4.1 การสอนที่ยึดผู้สอนเป็นศูนย์กลาง คือการสอนแบบบรรยายอยู่หน้าชั้นตลอดเวลา หรือผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ฝ่ายเดียวนั่นเอง

4.2 การสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คือการสอนแบบผู้เรียนเป็นแกนกลางในการประกอบกิจกรรม ส่วนผู้สอนจะทำหน้าที่ประสานงาน คอยส่งเสริมให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมและทำให้บรรยากาศของการเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี

5. การใช้เทคโนโลยีทางการสอนและสื่อการสอน ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ผู้สอนควรเห็นความสำคัญของสื่อการสอนและนำไปใช้ เพราะจะช่วยทำให้ครูสอนได้ดียิ่งขึ้นและสอนได้บรรลุเป้าหมายและได้ผลอีกมาก

6. การจัดแบบเรียน แบบเรียนคือหนังสือที่เขียนขึ้นโดยมีเนื้อหาสาระตรงตามหลักสูตร เป็นหนังสือที่จัดลำดับเนื้อหาสาระไว้อย่างเป็นระเบียบและมีลักษณะง่าย ๆ สำหรับใช้ในการเรียน แบบเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาจะต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการก่อน การจัดทำแบบเรียน สิ่งที่ต้องควรคำนึงถึงไม่ควรยึดแบบเรียนเพียงเล่มใดเล่มหนึ่งเป็นแบบฉบับในการสอน เท่านั้น

7. ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดโรงเรียนเป็นศูนย์แห่งวิชาการทั้งปวงที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง จะต้องมียังหนังสือแบบเรียนบังคับสำหรับนักเรียน ยากจนได้ยืมอ่าน หนังสืออ่านประกอบควรมีมาก ๆ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน จะมีประสิทธิภาพเพียงใดย่อมขึ้นกับห้องสมุดของโรงเรียนเป็นสำคัญ

8. การวัดผลและประเมินผลการศึกษา การวัดผลและประเมินผลมีความหมายต่างกัน คือ การวัดผล (Measurement) หมายถึง การเปรียบเทียบผลที่ได้จากการเรียนกับมาตรฐาน อันหนึ่งที่ยึดถืออยู่ ซึ่งมีลักษณะเป็นรูปธรรมส่วนการประเมินผล (Evaluation) เป็นการกำหนดค่าหรือราคาจากคะแนนที่ได้จากการวัดผลนั้น เช่น เก่งหรือไม่เก่งดีหรือไม่ดี ดังนั้นการวัดผลและประเมินผลจึงเป็นเรื่องสำคัญอีกเรื่องหนึ่งเพราะหลังจากการจัดการเรียนการสอนแล้วจะต้องวัดผลและประเมินผลว่านักเรียนได้ผลตามวัตถุประสงค์เพียงใด

อารมณั์ เพชรขึ้น (2528 : 116) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาว่า มีอยู่อย่างน้อย 5 ด้านด้วยกัน คือ

1. หลักสูตรและวัสดุประกอบหลักสูตร
2. การจัดการเรียนการสอน
3. การวัดผลและประเมินผล
4. การนิเทศการศึกษา
5. กิจกรรมเสริมหลักสูตร
1. หลักสูตรและวัสดุประกอบหลักสูตร

เอกสารหลักสูตรและวัสดุประกอบหลักสูตร ผู้บริหารควรจัดทำมีอย่างเพียงพอทั่วถึง

ครูทุกคน

2. การจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนเป็นเรื่องละเอียดอ่อนเป็นงานที่ต้องใช้ความรู้ทางด้านวิชาการมาก บุคคลที่บริหารการเรียนการสอนนั้นขั้นเรียนได้ตรงที่สุดก็คือครูผู้สอนการที่จะพิจารณาว่าการบริหารการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพหรือไม่ก็เกณฑ์การพิจารณา คือ

2.1 จัดแผนการเรียนได้ถูกต้องครบถ้วนตามโครงสร้างของหลักสูตรหรือไม่

2.1.1 การจัดคาบเวลากิจกรรม

2.1.2 กลุ่มวิชาที่เรียน วิชาเลือก

2.1.3 แนวแนะและสอนซ่อมเสริม

2.2 การเปิดสอนวิชาสอดคล้องตรงกันกับสภาพของท้องถิ่น เช่น

2.2.1 เปิดสอนวิชาชีพที่ตรงกับอาชีพในท้องถิ่น

2.2.2 เปิดสอนวิชาเลือกที่ส่งเสริมสนับสนุนอาชีพในท้องถิ่น

2.2.3 เปิดวิชาที่สนับสนุนการเข้าสู่สถานท้องถิ่นในการประกอบอาชีพ

2.2.4 เปิดวิชาอื่นเพิ่มเติมตามความขาดแคลนของท้องถิ่น

2.3 เปิดวิชาเลือกได้เหมาะสมตามข้อจำกัดของโรงเรียน เช่น

2.3.1 จัดวิชาเลือกต่าง ๆ ตามรายการวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่

2.3.2 จัดวิชาเลือกต่าง ๆ ตามคุณสมบัติของครูที่มีอยู่

2.3.3 จัดวิชาเลือกตามอาคารสถานที่ที่มีอยู่ในรายการสำรวจ

2.4 ใช้บริการแนะแนวในการจัดนักเรียนเข้าแผนการเรียนหรือให้เลือก

แผนการเรียน

2.4.1 สำรวจความสนใจของนักเรียนในเขตที่ต้องรับเข้าศึกษาต่อ

ซึ่งโรงเรียนนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดซื้อวิชาเลือก

2.4.2 ทำคู่มือนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเลือกแผนการเรียนได้ถูกต้อง

2.5 นักเรียนเลือกเรียนได้ตามความถนัด ความสนใจและความสามารถ

2.6 วางแผนการจัดการเรียนการสอนและวัดผล เช่น ประชุมครูในหมวดวิชา

เดียวกันเพื่อวางแผนการจัดการเรียนการสอนและการวัดผล

- 2.7 จัดทำแผนการสอน หรือบันทึกการสอนหรือเตรียมการสอน
- 2.8 สอนตามแผนการสอน บันทึกการสอนหรือตามที่ได้เตรียมการสอนไว้
- 2.9 ใช้สื่อการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม
- 2.10 กิจกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริมให้นักเรียนคิดเป็นทำเป็นและ

แก้ปัญหาเป็น

2.11 ใช้สภาพแวดล้อมสภาพสังคมและชีวิต เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน เช่น การร่วมกิจกรรมของสังคมทั้งในและนอกโรงเรียน การใช้สื่อจากสภาพแวดล้อมประกอบ การเรียนการสอน

2.12 ใช้สถานฝึกงานอาชีพท้องถิ่นเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน

2.13 การปกครองชั้นและบรรยากาศเป็นประชาธิปไตย

3. การวัดผลและประเมินผล

3.1 การประเมินผลก่อนเรียนและระหว่างเรียนของแต่ละรายวิชา

3.2 การจัดสอนซ่อมเสริมตามจุดประสงค์ที่นักเรียนไม่ผ่าน

4. การนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษาในโรงเรียนปกติแล้วเป็นหน้าที่ของผู้บริหารคืออาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการทั้งนี้เพราะอาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการสามารถติดตามผลการนิเทศได้ทันทีทั้งนี้ และสามารถแก้ปัญหาได้ทันทีเช่นเดียวกัน

5. กิจกรรมเสริมหลักสูตร นับว่ามีความสำคัญยิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร มีด้วยกันหลายด้านอาทิ

- 5.1 กิจกรรมเสริมด้านอาชีพ
- 5.2 กิจกรรมเสริมด้านสาธารณสุข
- 5.3 กิจกรรมเสริมด้านวัฒนธรรม
- 5.4 กิจกรรมเสริมด้านจริยธรรม
- 5.5 กิจกรรมเสริมความมั่นคงของชาติ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาในขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ใน 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านหลักสูตร
2. ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร
3. ด้านการวัดผลและประเมินผล

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

ได้มีนักการศึกษาได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้
สมิทธิ์ และคนอื่น ๆ (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2535 : 15 ; อ้างอิงมาจาก
Smith and others. 1961 : 170) ได้ศึกษาการใช้เวลาในการบริหารงาน และการให้
ความสำคัญของการบริหารงานในโรงเรียนไว้ ดังนี้

1. งานบริหารวิชาการ	ร้อยละ 40
2. งานบริหารบุคลากร	ร้อยละ 20
3. งานบริหารกิจการนักเรียน	ร้อยละ 20
4. งานบริหารการเงิน	ร้อยละ 5
5. งานบริหารอาคารสถานที่	ร้อยละ 5
6. งานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน	ร้อยละ 5
7. งานบริหารทั่วไป	ร้อยละ 5

จะเห็นว่าการบริหารงานวิชาการมีปริมาณและความสำคัญมากกว่างานด้านอื่น ๆ

มิลเลอร์ (บุทธศักดิ์ ชมแสน. 2535 : 17 ; อ้างอิงมาจาก Miller. 1965 :
175) ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่า เป็นหัวใจของโรงเรียนและมีความสำคัญ
มากที่สุด โรงเรียนต้องรับผิดชอบในการจัดโปรแกรมการสอน และการควบคุมการเรียนการสอน
ตลอดจนการวัดผลและประเมินผลให้เป็นไปตามแนวที่สังคมและประเทศชาติต้องการ

ธีรวุฒิ ประทุมทรัพย์ (2529 : 121) ได้กล่าวไว้ว่า โรงเรียนเป็นแหล่งหนึ่ง ที่ทำหน้าที่ให้การศึกษอบรมแก่บุตรกุลธิดาของคนในชาติให้เจริญเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติสืบต่อไป ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องตระหนักและเห็นความสำคัญของการปฏิบัติงาน ด้านวิชาการ ในฐานะที่เป็นหัวใจของโรงเรียน

จากความคิดของนักการศึกษาจะเห็นได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของ โรงเรียนเพราะโรงเรียนเป็นแหล่งหนึ่งที่ทำหน้าที่ให้การศึกษอบรมแก่บุตรกุลธิดาของคนในชาติ

หลักการบริหารงานวิชาการ

บุรุษ (ผกา แสงสุวรรณ. 2535 : 31 ; อ้างอิงมาจาก Bruce. 1978 : 1192) ได้กล่าวถึงหลักการบริหารงานวิชาการไว้ว่า มี 2 ประการ ดังนี้

1. หลักแห่งประสิทธิภาพ (Efficiency) คือ หลักการบริหารที่สามารถทำให้เกิดผลผลิต เพิ่มขึ้นในขณะที่การลงทุนเท่าเดิม กล่าวคือ นักเรียนสามารถสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ไม่ออกกลางคัน และไม่สำเร็จช้ากว่ากำหนดเวลาที่ตั้งไว้

2. หลักแห่งประสิทธิผล (Effectiveness) คือ หลักการบริหารที่สามารถทำให้เกิดผลผลิตมีคุณสมบัติตามจุดหมายของหลักสูตร มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ และมีความสามารถในด้านการจัดการ

กิตติมา ปรีดีติลก (2532 : 48 - 51) ได้กล่าวถึงหลักการบริหารงานวิชาการ ไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นหัวใจสำคัญของโรงเรียน โรงเรียนจะดีหรือเลวขึ้นอยู่กับ การบริหารงานวิชาการทั้งสิ้น ดังนั้น ในการบริหารงานวิชาการผู้บริหารจำเป็นจะต้องมีหลักการ ในการบริหารงานด้านนี้อย่างมีประสิทธิภาพ

เนื่องจากงานด้านวิชาการมีขอบข่ายกว้างขวางมากในการบริหารในแต่ละอย่าง จึงมีเทคนิคและหลักการที่ต่างกันไปในเรื่องรายละเอียดของงาน แต่หลักการที่สำคัญร่วมกัน ที่ควรนำไปปฏิบัติในการบริหารงานด้านวิชาการพอสรุปดังนี้

1. จัดทำแผนงานวิชาการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือนโยบายหลัก
2. การบริหารงานวิชาการมุ่งการร่วมมือกันทำงาน
3. ควรกระจายอำนาจและความรับผิดชอบให้ผู้ปฏิบัติ
4. ควรส่งเสริมผู้ร่วมงานให้ปรับปรุงตนเองด้านวิชาการ
5. ริเริ่มสร้างสรรค์ในการปรับปรุงงานวิชาการ
6. ผู้บริหารควรใช้เทคนิคการส่งเสริมคนอื่นมากกว่าการสอนคนอื่น
7. มีการให้ขวัญ กำลังใจในการทำงาน
8. ควรมีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ
9. ให้ครูเข้าใจวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของการสอนทุกวิชาที่รับผิดชอบ
10. ติดตามประเมินผลงาน

นอกจากนี้หลักการบริหารงานวิชาการ เมื่อพิจารณาในแง่ของกระบวนการแล้วมี
หลักการบริหารพอสรุปได้ 3 ขั้นตอนดังนี้

1. **ขั้นวางแผนก่อนดำเนินงาน** ก่อนดำเนินงานโรงเรียนจะต้องกำหนดนโยบายใน
การปฏิบัติงาน การจัดระบบงาน การกำหนดวิธี การจัดบุคลากรจัดทำโครงการ และแผนปฏิบัติ
งาน จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน โดยให้คณะครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการวางแผนด้วย

2. **ขั้นดำเนินการ** ผู้บริหารต้องเป็นผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน
ที่วางไว้ งานที่วางไว้ในแผนแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

2.1 งานเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา ผู้บริหารจะต้องควบคุมดูแลให้มีการจัดทำ
แผนการสอนในแต่ละวิชา เพื่อเป็นแนวทางการสอนของครู เป็นการนำหลักสูตรหรือแผนงาน
ลงสู่การปฏิบัติการสอน

2.2 งานที่เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร ทางด้านวิชาการ ได้แก่ การจัด
โครงการสอนซ่อมเสริม โครงการส่งเสริมเด็กเรียนดี มีการจัดชุมนุมต่าง ๆ ลูกเสือ เนตรนารี
มีการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ จัดให้มีห้องสมุดโรงเรียนเพื่อเป็น
แหล่งค้นคว้า

2.3 งานเกี่ยวกับบริการ ผู้บริหารจะต้องส่งเสริมให้บริการเกี่ยวกับสื่อการสอน เพื่อช่วยเหลือครูในการสอนและอุปกรณ์ต่าง ๆ มีการจัดรวบรวมเอกสารการสอน คู่มือครู เพื่อช่วยครูทำการสอน

3. ขั้นส่งเสริมและควบคุมงานวิชาการ ผู้บริหารจะต้องติดตามและควบคุมงานวิชาการ ให้ได้มาตรฐาน

3.1 สนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางวิชาการ นั่นคือ กำหนดจุดมุ่งหมาย และนโยบายที่เหมาะสมกับโรงเรียน สร้างความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการของนักเรียนกับ จุดมุ่งหมายของโรงเรียน จัดหน่วยงานให้สามารถดำเนินงานตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ สรรหาและ คัดเลือกบุคลากรที่มีความรับผิดชอบทางวิชาการ จัดสรรเวลาและสถานที่ให้แก่กิจกรรมการเรียน การสอน จัดสรรวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ติดต่อสื่อสารกับชุมชน เพื่อทราบความต้องการทางชุมชน และจัดวางเป้าหมายได้ถูกต้อง นอกจากนี้ยังต้องมีการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผล ของนักเรียนด้วย

3.2 ส่งเสริมงานวิชาการและบรรยากาศทางวิชาการ ผู้บริหารควรสนับสนุน ที่จะให้การปฏิบัติงานด้านวิชาการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กิจกรรมที่ควรจัดเพื่อสนองและเสริมบรรยากาศ ทางวิชาการยิ่งขึ้นมีดังนี้

ก. จัดตั้งคณะกรรมการทางวิชาการขึ้น ลักษณะของคณะกรรมการ จะเป็นคณะครูที่สอนวิชาเดียวกันมารวมกันทำงานแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

ข. ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุมทางวิชาการ เพื่อปรึกษาและเผยแพร่ งานวิชาการให้กว้างขวาง

ค. ส่งเสริมให้มีการจัดทำหนังสือวารสาร เพื่อเผยแพร่หรือมีการประชุม สัมมนา ค้นคว้าวิจัยอยู่เสมอ

ง. ส่งเสริมให้ครูมีความรู้และวุฒิสูงขึ้น เช่น ให้โอกาสในการศึกษาต่อ หรือเข้ารับการอบรมเพื่อเลื่อนวิทยฐานะและเพื่อจะได้นำความรู้ไปเผยแพร่แก่นักเรียน

จ. การเรียนในห้องเรียนก็ควรจัดให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของ โรงเรียน เช่น นักเรียนอาจจะแบ่งกลุ่มกันตามความสามารถ แบ่งตามเอ็กทิภาพ หรือแบ่งแบบคณะ

การจัดครูเข้าสอนก็ควรคำนึงถึงความสามารถ ความถนัด และวุฒิครู นอกจากนั้นวิธีการจัดครู
เข้าสอนก็ยังมีส่วนส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการได้ เช่น จัดครูเข้าสอนประจำชั้น จัดครูสอน
ประจำวิชา หรือจัดครูสอนเป็นทีม เป็นต้น

หลักสูตร

บ็อบบิท (สัจจ อูธนันท์. 2532 : 9 ; อ้างอิงมาจาก Bobbit. 1918 : 42)
ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรเป็นรายการของสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กและเยาวชนจะต้อง
ทำและจะต้องประสบโดยการพัฒนาความสามารถเพื่อจะทำสิ่งต่าง ๆ ให้อดี และเหมาะสมสำหรับ
การดำรงชีวิตในวัยผู้ใหญ่ต่อไป

สันต์ ธรรมบำรุง (2527 : 2) ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง
ประสบการณ์ทั้งหมดที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้
มีทักษะ เกิดความคิด และทัศนคติที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต

กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2532 : 11) ได้ให้ความหมายของหลักสูตร
ว่า หลักสูตร คือ ข้อกำหนดแผนการเรียนการสอนอันเป็นส่วนรวมของประเทศ เพื่อนำไปสู่ความ
มุ่งหมายตามแผนการศึกษาชาติ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 60 - 66) ได้กล่าวถึง การบริหารหลักสูตร
ไว้ว่า การบริหารหลักสูตรมีลักษณะงานคล้ายกับการบริหารงานลักษณะอื่น ๆ ของโรงเรียน แต่อาจ
แตกต่างกันในด้านวัตถุประสงค์ วิธีการและการประเมินผล

กระบวนการบริหารหลักสูตร แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นเตรียมการ เป็นการวางแผนการใช้หลักสูตร โดยต้องเตรียมการล่วงหน้า
ก่อนเปิดหลักสูตร การวางแผนการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ และการนำนวัตกรรมมาใช้ในการ
การเรียนการสอน การเตรียมการเกี่ยวกับหลักสูตรมีดังนี้

1.1 การตรวจสอบหลักสูตรแม่บทก่อนนำไปใช้เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนแต่ละแห่ง โดยการตรวจสอบตั้งแต่วัตถุประสงค์ทั่วไป วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม รูปแบบ โครงสร้าง เนื้อหาวิชา วิธีการจัดการเรียนการสอน สื่อการสอน

1.2 การประชาสัมพันธ์หลักสูตร การประชาสัมพันธ์หลักสูตรก่อนนำหลักสูตรไปใช้เป็นสิ่งจำเป็น ทั้งนี้เพราะการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรจะมีผลกระทบต่อการบริหารหลักสูตร ผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร นับตั้งแต่ผู้บริหารโรงเรียน ครูอาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงมากบ้างน้อยบ้างในลักษณะที่แตกต่างกันไป โดยเฉพาะผู้ที่มีหน้าที่บริหารหลักสูตร ได้แก่ ฝ่ายวิชาการจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมของสิ่งเหล่านี้และต้องปรับปรุงแก้ไขวิธีการบริหารงาน เพื่อจะได้ใช้หลักสูตรให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

การประชาสัมพันธ์หลักสูตรทำได้หลายรูปแบบดังนี้

ก. การออกเอกสารสิ่งพิมพ์ เช่น การออกแผ่นปลิว บทความ หนังสือพิมพ์ วารสารต่าง ๆ

ข. การใช้สื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์

ค. การประชุมสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่

การประชาสัมพันธ์หลักสูตรมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการยอมรับในหลักสูตรในบุคคลที่เกี่ยวข้อง เข้าใจบทบาทหน้าที่ความสัมพันธ์ของหลักสูตรกับการเรียนการสอน

1.3 การเตรียมความพร้อม การเตรียมความพร้อมของสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรเป็นสิ่งจำเป็นมีหลายเรื่องดังนี้

ก. การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1. การเตรียมความพร้อมของครูผู้สอน ซึ่งมีความสำคัญต่อหลักสูตร การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้สอน เพราะเป็นผู้นำหลักสูตรไปใช้ในห้องเรียนกับผู้เรียน สิ่งที่ต้องทำในการเตรียมความพร้อมทางด้านครูผู้สอนก็คือ การสำรวจจำนวนครูผู้สอน ความพร้อมในการสอน โดยเฉพาะความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การจัดเตรียมเนื้อหาหลักสูตร รวมทั้งทักษะในการสอน การประเมินผลการเรียน รวมทั้งการให้ความเข้าใจกับผู้สอนให้มีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตร

2. การเตรียมผู้นิเทศการสอน และนักแนะแนวการศึกษา เพื่อให้มีความเข้าใจเรื่องหลักสูตรก็จะช่วยครูในการเรียนการสอนได้ดีในการพัฒนาคุณภาพการสอน

3. การเตรียมผู้บริหาร เพื่อให้สามารถเป็นผู้กำกับดูแลหลักสูตรให้ดำเนินการไปอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารควรตรวจสอบสภาพปัจจุบันและปัญหาของสถานศึกษา

ข. การเตรียมความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่

1. การเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับวัสดุ ควรได้วางแผนไว้ล่วงหน้า
2. การเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับสื่อการสอน หลักสูตรใหม่ย่อม

ต้องการสิ่งใหม่ ๆ

3. การเตรียมอาคารสถานที่
4. การเตรียมงบประมาณ
5. การเตรียมห้องสมุด
6. การเตรียมสถานที่ฝึกงาน

1.4 การจัดทำโครงการสอน เป็นการเตรียมของครูเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีการ และการประเมินผล

1.5 การตรวจสอบความพร้อมของผู้เรียน เป็นสิ่งจำเป็น ได้แก่ การรับสมัครนักเรียนเข้าเรียน การสอบข้อเขียน สัมภาษณ์ ตลอดจนตรวจสอบหลักฐานก่อนเข้าเรียน ถ้าพบว่าผู้เรียนต้องเพิ่มหรือให้เรียนเนื้อหาที่ต้องเปิดสอนเพื่อปรับพื้นฐานของผู้เรียน เพื่อเตรียมตัวผู้เรียนให้สามารถเรียนในหลักสูตรใหม่ได้

1.6 การตรวจสอบการยอมรับจากสังคม เป็นการตรวจสอบความพร้อมของชุมชน เช่น ความคิดเห็นของผู้ปกครอง ของสถานประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรมที่จะรับผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อเข้าทำงาน เพื่อจะได้รับการสนับสนุนจากชุมชน

1.7 การจัดโครงสร้างของหน่วยงาน เพื่อจะได้มีการรับผิดชอบเกี่ยวกับหลักสูตร

2. ขั้นตอนการเกี่ยวกับหลักสูตร เป็นการนำหลักสูตรไปใช้มีดังนี้

2.1 การประชุมครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เพื่อประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการเข้าใจหลักสูตร

2.2 การปฐมนิเทศนักเรียน เป็นการชี้แจงเกี่ยวกับการเรียนการสอนควรจะให้นักเรียนได้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ลักษณะเนื้อหาวิชา โครงสร้าง จำนวนหน่วยการเรียน วิชาเลือก วิชาบังคับ ตลอดจนวิธีการลงทะเบียน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและสามารถปรับตัวเกี่ยวกับการเรียนได้

2.3 การจัดทำคู่มือครู เพื่อจะเป็นการทำให้ครูได้มีคู่มือในการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร และการเรียนการสอน

2.4 การจัดทำตารางสอน ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำตารางสอนจะต้องศึกษาองค์ประกอบในการจัดทำตารางสอน คือ

2.4.1 รายวิชาในหลักสูตร

2.4.2 ห้องเรียน

2.4.3 เวลาเรียนตามหลักสูตร

2.4.4 ผู้เรียน คือกลุ่มผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาค

2.4.5 ผู้สอนในแต่ละวิชา

2.5 การจัดครูเข้าสอน การจัดครูเข้าสอนตามความรู้และลักษณะงานโดยคำนึงถึงการแบ่งช่วงวัยที่เหมาะสม ตลอดจนภาระหน้าที่อื่นของครู

2.6 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ เครื่องมืออุปกรณ์การสอน สื่อการสอน วัสดุฝึก อาคารสถานที่ รวมถึงความสะดวกสบายทางกายภาพ

2.7 การฝึกงาน การฝึกงานเป็นการฝึกภาคปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ในวิชาชีพ

3. การประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตร เมื่อได้ดำเนินการหลักสูตรไปแล้ว ควรมีการจัดประเมินผลเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อจะได้พิจารณาว่าตรงกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

หลักการ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น มีดังนี้

1. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง

2. เป็นการศึกษาทั่วไป เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบสัมมาชีพ หรือศึกษาต่อ

3. เป็นการศึกษาที่สนอง ความต้องการของท้องถิ่น และประเทศชาติ

จุดหมาย การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิต และการศึกษาต่อ ให้สามารถเลือกแนวทางที่จะทำประโยชน์ให้แก่สังคม ตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะเป็นพลเมืองดี ตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะเพียงพอ ที่จะเลือกและตัดสินใจประกอบสัมมาชีพ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีนิสัยในการปรับปรุงงานตนเองและสังคม เสริมสร้างอนามัยชุมชน และครองชีวิตโดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อสังคม

โครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

1. วิชาบังคับ จำนวน 57 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่วิชาดังต่อไปนี้

1.1 วิชาบังคับแกน จำนวน 39 หน่วยการเรียนรู้ มีดังนี้

ภาษาไทย 12 หน่วยการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ 9 หน่วยการเรียนรู้

คณิตศาสตร์ 6 หน่วยการเรียนรู้ สังคมศึกษา 6 หน่วยการเรียนรู้

พลานามัย 3 หน่วยการเรียนรู้ และศิลปศึกษา 3 หน่วยการเรียนรู้

1.2 วิชาบังคับเลือก จำนวน 18 หน่วยการเรียนรู้ มีดังนี้

สังคมศึกษา 6 หน่วยการเรียนรู้ พลานามัย 6 หน่วยการเรียนรู้ และ

การงาน 6 หน่วยการเรียนรู้

2. วิชาเลือกเสรี จำนวน 33 หน่วยการเรียนรู้ ให้เลือกจากรายวิชาในกลุ่มวิชาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 กลุ่มวิชาภาษา มีภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ

2.2 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ มีวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

2.3 กลุ่มวิชาสังคมศึกษา

2.4 กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ มีพลานามัย และศิลปะศึกษา

2.5 กลุ่มวิชาการงานและอาชีพ

3. กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมต่อไปนี้

3.1 กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ คือ กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี หรือยุวกาชาด หรือผู้นำเพื่อประโยชน์ จำนวน 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค และกิจกรรมอื่น ๆ อีก 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค

3.2 กิจกรรมแนะแนว หรือกิจกรรมแก้ปัญหา หรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ จำนวน 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค

3.3 กิจกรรมอิสระของผู้เรียน จำนวน 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค

4. เกณฑ์การจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

4.1 ต้องเรียนวิชาบังคับและวิชาเลือกเสรีตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้าง จำนวน 90 หน่วยการเรียนรู้ และทุกรายวิชาต้องได้รับตัดสินผลการเรียน

4.2 ต้องได้หน่วยการเรียนรู้วิชาบังคับแกน วิชาภาษาไทย และสังคมศึกษา

4.3 ต้องได้หน่วยการเรียนรู้ทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 80 หน่วยการเรียนรู้

4.4 ต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 2 กิจกรรม โดยให้เลือกกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี หรือกิจกรรมยุวกาชาด หรือกิจกรรมผู้นำเพื่อประโยชน์ เป็นกิจกรรมบังคับ 1 คาบต่อสัปดาห์ และเลือกกิจกรรมอื่น ๆ อีก 1 คาบต่อสัปดาห์ โดยแต่ละกิจกรรมต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด ที่จัดกิจกรรมแต่ละภาคเรียน และต้องผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมตามที่กำหนด

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

หลักการ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย มีดังนี้

1. เป็นการศึกษาเพื่อเพิ่มความรู้และทักษะเฉพาะด้านที่สามารถนำไปประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ และสังคม
2. เป็นการศึกษาที่สนองต่อการพัฒนาอาชีพบนท้องถิ่น หรือการศึกษาต่อ
3. เป็นการศึกษาที่ส่งเสริมการนำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ท้องถิ่น และประเทศชาติ

จุดหมาย การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิต และให้สามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทและหน้าที่ของงานในฐานะพลเมืองดี ตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนได้พัฒนาเขาว่าปัญญา มีความรู้ และทักษะเฉพาะด้านตามศักยภาพ เห็นช่องทางการประกอบอาชีพ ร่วมพัฒนาสังคม ด้วยแนวทางและวิธีการใหม่ ๆ และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม

โครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย

1. วิชาบังคับ จำนวน 30 หน่วยการเรียนรู้ ๑๕ รายวิชาต่อไปนี้
 - 1.1 วิชาบังคับแกน จำนวน 15 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย ภาษาไทย 6 หน่วยการเรียนรู้ สังคมศึกษา 6 หน่วยการเรียนรู้ และพลานามัย 3 หน่วยการเรียนรู้
 - 1.2 วิชาบังคับเลือก จำนวน 15 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย พลานามัย 3 หน่วยการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ 6 หน่วยการเรียนรู้ และพื้นฐานวิชาชีพ 6 หน่วยการเรียนรู้
2. วิชาเลือกเสรี เลือกเรียนอย่างน้อย จำนวน 45 หน่วยการเรียนรู้ ๑๕ รายวิชาในกลุ่มวิชาต่าง ๆ ต่อไปนี้
 - 2.1 กลุ่มวิชาภาษา มีภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ
 - 2.2 กลุ่มวิชาสังคม

- 2.3 กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ มีพลานามัย ศิลปะ
- 2.4 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ มีวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์
3. กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมต่อไปนี้
 - 3.1 กิจกรรมตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2532 จำนวน 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค
 - 3.2 กิจกรรมแนะแนว และหรือกิจกรรมแก้ปัญหา และหรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ จำนวน 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค
 - 3.3 กิจกรรมอิสระของผู้เรียน
4. เกณฑ์การจบหลักสูตร
 - 4.1 ต้องเรียนวิชาบังคับและวิชาเลือกเสรีตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างอย่างน้อย 75 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยวิชาที่ลงทะเบียนเรียน ต้องได้รับการตัดสินผลการเรียน
 - 4.2 ต้องได้หน่วยการเรียนรู้ของวิชาบังคับทั้งหมด
 - 4.3 ต้องได้หน่วยการเรียนรู้ทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 75 หน่วยการเรียนรู้
 - 4.4 ต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 1 คาบต่อสัปดาห์ โดยต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด ที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียน และต้องผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมตามที่กำหนด

กิจกรรมเสริมหลักสูตร

กู๊ด (ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ. 2528 : 4 ; อ้างอิงมาจาก Good. 1945 : 7) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง โปรแกรมและการจัดดำเนินงาน ซึ่งนักเรียน องค์การนักศึกษา หรือสถาบันการศึกษาจัดทำขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความสนุกสนาน เพิ่มพูนความรู้ ส่งเสริมความฉันทและความสนใจ ไม่มีการกำหนดทิศทางวิชาการและอยู่ภายใต้การควบคุมของสถาบันการศึกษา

ระดับ นิลพังา (2526 : 26) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตรว่าเป็นกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งประสบการณ์ที่สถาบันการศึกษาจัดให้ผู้เรียน เพื่อมุ่งต่อความเจริญงอกงามของผู้เรียน รวมถึงทุกสิ่งที่เกิดขึ้นแก่ตัวผู้เรียนเอง ในขณะที่ยังมีชีวิตเป็นนักเรียน เช่น การมีชีวิตรันทด การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดในสถาบันและนอกสถาบัน

นิรันดร์ จุลทรัพย์ (2534 : 5) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง การกระทำที่ให้ประสบการณ์ต่าง ๆ แก่ผู้เรียน โดยสถานศึกษาเป็นผู้จัดหรือสนับสนุนให้ผู้เรียนจัดขึ้นนอกเหนือจากการเรียนปกติ เพื่อสนองความต้องการ และส่งเสริมพัฒนาการในทุก ๆ ด้าน ให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนไปพร้อม ๆ กัน ทั้งนี้จะมีผลต่อการเลื่อนชั้นหรือสำเร็จการศึกษาของผู้เรียนหรือไม่ก็ได้ แต่จะต้องคำนึงถึงความสมัครใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตามหลักสูตรการจัดกิจกรรมนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดความมุ่งหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ดังนี้

1. เพื่อให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย
2. เพื่อให้มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

4. เพื่อให้นักเรียนมีความซาบซึ้งในคุณค่า ค่านิยม และส่งเสริมเอกลักษณ์ วัฒนธรรมอันดีงามของชาติไทย

5. เพื่อให้นักเรียนเกิดความรักและความสามัคคีในหมู่คณะ
6. เพื่อส่งเสริมทักษะ ความถนัดและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
7. เพื่อให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ภายในขอบเขตของกฎหมาย

8. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจ และให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

9. เพื่อให้นักเรียนรู้จักบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและสร้างเสริมความมั่นคงของชาติ

10. เพื่อให้เด็กเรียนมีคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงาม

11. เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ของการจัดการศึกษา

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2534 : 3 - 4) ได้กล่าวถึงการกำหนด
ให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมดังนี้

ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรได้กำหนดให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมภาคเรียนละ
5 คาบต่อสัปดาห์ โดยแยกประเภทดังนี้

1. กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งแบ่งเป็น

(1) กิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี หรือยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์

1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค

(2) กิจกรรมอื่น ๆ 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค

2. กิจกรรมแนะแนวหรือกิจกรรมแก้ปัญหาหรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ 1 คาบต่อ
สัปดาห์ต่อภาค

3. กิจกรรมอิสระของผู้เรียน 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค

ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหลักสูตรได้กำหนดให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมดังนี้

1. กิจกรรมตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค

2. กิจกรรมแนะแนวหรือกิจกรรมแก้ปัญหา และหรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ 2 คาบ
ต่อสัปดาห์ต่อภาค

3. กิจกรรมอิสระของผู้เรียน

การจัดกิจกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษามีจุดประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อเสริมความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติมจากการเรียนวิชาต่าง ๆ

2. เพื่อให้รู้จักและเข้าใจตนเอง สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้

3. เพื่อเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย ใฝ่มีความรับผิดชอบ มีความสามัคคี
มีระเบียบวินัย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น และรู้จักใช้เวลาให้เป็นประโยชน์

4. เพื่อให้มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเลื่อนมา
ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

การวัดผลและประเมินผล

ได้มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการวัดผลและประเมินผลไว้ ดังนี้

อีเบล และฟรีสบาย (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2535 : 14 ; อ้างอิงมาจาก
Ebel and Frisbie. 1986 : 13 - 14) ให้ความหมาย การวัดผลเป็นกระบวนการ
กำหนดตัวเลข หรือสัญลักษณ์ที่มีความหมายแทนคุณลักษณะของสิ่งที่วัดโดยอาศัยกฎเกณฑ์อย่างใด
อย่างหนึ่ง และให้ความหมายของการประเมินผลเป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับคุณภาพหรือคุณค่าของ
วัตถุสิ่งของ

อรนุช ศรีสะอาด (ม.ป.ป. : 7 - 8) ให้ความหมายของการวัดผลและ
ประเมินผลไว้ว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการเพื่อจะได้มาซึ่งตัวเลข หรือสัญลักษณ์ที่มี
ความหมายแทนคุณลักษณะหรือคุณภาพของสิ่งที่จะวัด โดยใช้เครื่องมือวัดที่มีประสิทธิภาพ เพื่อช้
หารายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งที่วัดว่ามีจำนวนหรือปริมาณเท่าใด การประเมินผล หมายถึง
กระบวนการตัดสินใจ ตัดสินใจ วินิจฉัย หรือลงสรุปสิ่งที่ได้จากการวัดผลอย่างมีหลักเกณฑ์

การวัดผลการศึกษาเกิดขึ้นเนื่องมาจากการยอมรับความจริงเกี่ยวกับธรรมชาติ
ของผู้เรียนว่ามีความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งความเชื่อดังกล่าวนี้นี้ ไซสาล หวังพานิช (2530 :
4 - 5) ได้อธิบายไว้ 2 ประการ คือ

1. เชื่อว่าคนเราเรียนรู้ได้ไม่เท่ากัน ในเวลาเท่ากัน
2. เชื่อว่าคนเราเรียนรู้ได้เท่ากัน ในเวลาที่ไม่เท่ากัน

จากความเชื่อดังกล่าวนี้นี้เอง จึงทำให้เกิดต้องมีการวัดผลการศึกษาใน 2 ลักษณะ คือ

1. การวัดผลเพื่อประเมินผลการเรียน (Summative Evaluation) เป็นการสอบ
วัดเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือพิจารณาผลการเรียน โดยสรุปว่าผู้เรียนเก่งหรืออ่อน ดีหรือเลว
เพียงใด ใครมีคุณลักษณะตามที่หลักสูตรกำหนดไว้มากน้อยเพียงใด

2. การวัดผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน (Formative Evaluation)

เป็นการวัดที่มีเป้าหมายในการค้นหาข้อบกพร่องในการเรียนของผู้เรียน เพื่อจะนำผลการช่วยเหลือซ่อมเสริม หรือแก้ไขข้อบกพร่องเหล่านั้นจึงถือว่าเป็นการวัดที่ส่งผลอย่างมากแก่ผู้เรียน

กิติมา ปริติติก (2532 : 72 - 73) ได้กล่าวไว้ว่า การวัดผลและประเมินผล มีความหมายต่างกัน การวัดผล (Measurement) เป็นการเปรียบเทียบผลที่ได้จากการเรียน กับมาตรฐานอันหนึ่งที่ยึดถืออยู่ เพื่อแสดงว่านักเรียนมีความรู้มากน้อยเพียงใดจากที่ได้เรียนไปแล้ว และอาจจะบอกได้หลังจากการสอบว่า นักเรียนได้คะแนนเท่าไร ส่วนการประเมินผล (Evaluation) เป็นการกำหนดค่าหรือราคาจากคะแนนที่เราได้จากการวัดผลนั้น เช่น เก่ง หรือไม่เก่ง ดีหรือไม่ดี การวัดผลและประเมินผลเป็นกระบวนการต่อเนื่องของการเรียนการสอน แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การประเมินผลก่อนเรียน เพื่อช่วยให้นักครูได้ทราบความสามารถของนักเรียนแต่ละคน เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาตัดสินว่าจะมีความสามารถเพียงพอในการศึกษาต่อไปหรือไม่ หากไม่ดีพออาจทำการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นได้
2. การประเมินผลระหว่างเรียน เมื่อมีการสอนไปแต่ละบทหนึ่ง ๆ ควรจะได้มีการประเมินผลนักเรียนตามจุดประสงค์ของรายวิชาเหล่านั้น เพื่อจะได้ทราบว่ามีความพอหรือควรจะได้ก้าวไปข้างหน้าได้หรือยัง
3. การประเมินผลหลังเรียน เป็นการประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์ต่าง ๆ หลายจุดประสงค์เป็นการประเมินเพื่อตัดสินความสามารถ เพื่อดูว่าตั้งแต่ต้นจนบัดนี้ นักเรียนมีความสามารถตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ

ศรียรรณ บินใจ (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในทัศนะของผู้บริหารงานวิชาการและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาด้านบุคลากร

มีปัญหในระดับมาก คือ การขาดงบประมาณในการส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมหรือประชุมทางวิชาการ ปัญหาด้านการเรียนการสอนมีปัญหในระดับมาก คือ การนำวิทยากร และแหล่งวิชาการมาท้องถิ่นมาเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน ปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผล มีปัญหในระดับมาก คือ ความสามารถของครูในการสร้าง"อะพัฒนาเครื่องมือวัดผลด้านจิตพิสัย กับปัญหาในการติดตามนักเรียนที่ได้ระดับผลการเรียน "0", "ร" หรือ "มส"

วิวัฒน์ สัมฤทธิ์วิชาลัย (2534 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในทัศนะของผู้บริหารงานวิชาการ และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 7 และ 8 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านบุคลากร มีปัญหาโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้บริหารงานวิชาการ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอันดับแรก คือ ความสามารถของครูในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดผลด้านจิตพิสัย อันดับรองลงมา คือ ความสามารถของครูในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีปัญหาโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอันดับแรก คือ การจัดกิจกรรมอิสระให้แก่นักเรียน อันดับรองลงมา คือ การจัดกลุ่มนักเรียนในคาบกิจกรรมอิสระ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2535 : 8) ในปีการศึกษา 2533 กรมวิชาการ ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของหลักสูตร ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ซึ่งมีวัตถุประสงค์หนึ่ง คือ ศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ของโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร พบว่า การใช้หลักสูตรในโรงเรียนประสบความสำเร็จบางส่วน เหตุผลที่ไม่สำเร็จ คือ การขาดความพร้อมภายใน ได้แก่ ขาดบุคลากร ในโรงเรียนครูไม่เข้าใจหลักสูตรแจ่มแจ้งและไม่เปลี่ยนพฤติกรรม และขาดความพร้อมภายนอกในเรื่องการเตรียมการต่าง ๆ ของกรมวิชาการ และกรมเจ้าสังกัด ปัญหาที่เกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 80 คือ ปัญหาการส่งเสริมให้ท้องถิ่นพัฒนาหลักสูตร ปัญหาที่เกิดขึ้นร้อยละ 70 - 80 คือ ปัญหาในเรื่องแนวการสอน แผนการสอน การใช้แหล่งวิทยากร สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพ

เอกสารประกอบหลักสูตรและสื่อต่าง ๆ การให้นักเรียนได้เลือกเรียนรายวิชาต่าง ๆ ตามความถนัดและความสนใจ และความเข้าใจ หลักสูตรของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง เรื่องที่ทางโรงเรียนต้องการความช่วยเหลือมากที่สุดจากกรมวิชาการ คือ การอบรมบุคลากรในเรื่องการจัดทำแผนการสอน - โครงการสอน จากกรมเจ้าสังกัด คือ งบประมาณดำเนินการ

กล่าวโดยสรุป ปัญหาการบริหารงานวิชาการที่พบมาก ได้แก่ ปัญหาบุคลากร ปัญหาเรื่องลงมา ได้แก่ ปัญหาด้านหลักสูตรและการสอน โดยเฉพาะการนำวิทยากรภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลในส่วนที่เกิดจากบุคลากร และเครื่องมือ ปัญหาด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในส่วนการจัดกิจกรรมอิสระให้นักเรียน

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้ามีผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

กนกรัตน์ ชาญกว้าง (2523 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับ ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 9 กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา ซึ่งใช้ประชากรทั้งหมดโดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง จำนวน 18 คน ส่วนผู้บริหารและครูสุ่มตัวอย่างได้กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร 240 คน ครู 288 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในเขตการศึกษา 9 อยู่ในระดับปานกลาง

พงษ์พิศ ทะคง (2525 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 9 ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วย-ผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา และครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตการศึกษา 9 จำนวน 528 คน ซึ่งได้จากการสุ่ม ผลการวิจัยพบว่า โดยส่วนรวมการดำเนินการ

งานด้านการจัดแผนการเรียน การจัดตารางสอน และการจัดกิจกรรมนักเรียนอยู่ในระดับมาก ส่วนการดำเนินงานด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง รายละเอียดของหัวข้อที่ถามเรียงลำดับจากมากไปน้อยมีดังนี้ การจัดแนะแนว การประเมินผลการเรียน การจัดงบประมาณเพื่อการเรียน การสอน การจัดหาให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การใช้อาคารสถานที่อย่างมีประสิทธิภาพ การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรในโรงเรียน การควบคุมการใช้หลักสูตร การจัดครูเข้าสอน การจัดสอนซ่อมเสริม และการนำทรัพยากรท้องถิ่นมาเป็นปัจจัยประกอบการเรียน การสอนวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ และวิชาอาชีพ

สุวิทย์ พรหมพา (2528 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตพื้นที่ยากจนหนาแน่น จังหวัดอุบลราชธานี ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านบุคลากร วิชาการ อาคารสถานที่ ธุรการการเงินและบริการ กิจกรรมนักเรียน และด้านความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน ศึกษาทั้งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่ยากจนหนาแน่น จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 124 คน โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียนประเภทการบริหารงานและการศึกษา ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยส่วนรวมมีปัญหาลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ ด้านวิชาการ บุคลากร ธุรการการเงินและบริการ กิจกรรมนักเรียน อาคารสถานที่ และด้านความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน

ไข่มุกต์ ชมชื่น (2531 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องปัญหาการบริหารงานวิชาการของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาต่างประเทศ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาต่างประเทศมีปัญหาทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร และเอกสารประกอบการใช้หลักสูตร มีปัญหาเกี่ยวกับผลกระทบจากการสอบคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เอกสารประกอบใช้หลักสูตรไม่สมบูรณ์ และความรู้ความเข้าใจของครูในการใช้หลักสูตร ในด้านการจัดการเรียนการสอนและวิธีสอนมีปัญหาเกี่ยวกับจำนวนนักเรียนในชั้นเรียนมีมากเกินไป นักเรียนที่เรียนภาษาต่างประเทศ 2 ภาษา มีความสามารถไม่เพียงพอ และความสามารถของครูในการใช้

ภาษาที่สอนยังไม่เพียงพอ โดยเฉพาะการพูดการฟัง ในด้านสื่อการเรียนการสอนและการใช้ทรัพยากรชุมชนมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรของชุมชนในการเรียนการสอนน้อย การผลิตและนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการเรียนการสอนน้อย และสื่อการสอนไม่เพียงพอ ในด้านการนิเทศงานวิชาการมีปัญหาเกี่ยวกับการเผยแพร่ความรู้และผลงานวิจัยให้ครูน้อยไป ความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการไม่เพียงพอและขาดการวางแผนการนิเทศงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนมีปัญหาเกี่ยวกับขาดการวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบ ครูมีความรู้และทักษะในการวัดผลไม่เพียงพอ และขาดระบบการจัดเก็บข้อสอบ เพื่อศึกษาค้นคว้าและนำมาพัฒนาคุณภาพ ในด้านการวางแผนงานวิชาการของหัวหน้าหมวดวิชามีปัญหาเกี่ยวกับขาดการรวบรวมข้อมูลด้านวิชาการให้เป็นระบบ ความสนใจของครูในการศึกษา ค้นคว้าวิจัยเพื่อปรับปรุงงานวิชาการน้อยไป และครูมีส่วนร่วมในการวางแผนงานวิชาการด้วย

สุเมธ ประภาสวัสดี้ (2531 : บทคัดย่อ) ทำวิจัยเรื่องปัญหาการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 158 คน และครูจำนวน 560 คน ผลจากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและในแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาการบริหารงานวิชาการนั้น ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นเหมือนกัน คือปัญหาด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน เกิดจากสาเหตุที่ครูมีงานที่รับผิดชอบมากเกินไป ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน เกิดจากสาเหตุเนื้อหาในการวัดมีมากเกินไป และด้านการนิเทศการศึกษาเกิดจากสาเหตุเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศขาดประสิทธิภาพ เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูจำนวนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียนที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการ ปรากฏผลดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยรวม และในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติ

ละเอียด กันทริกา (2535 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยปัญหา และแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการสายวิชาชีพทางอุตสาหกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 6 จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 172 คน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา และครูผู้สอนสายวิชาอาชีพ กลุ่มละ 43 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการสายอาชีพทางอุตสาหกรรมสี่ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า

1. โดยส่วนรวมผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางมีปัญหาในการบริหารงานวิชาการสายวิชาชีพทางอุตสาหกรรม ด้านการบริหารหลักสูตร และการเรียนการสอนมาก ด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์มีปัญหาปานกลาง ส่วนด้านบุคลากรมีปัญหาน้อย

2. ผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มมีความเห็นว่า ปัญหาในการบริหารงานวิชาการด้านบุคลากร และด้านการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์ ครูผู้สอนเห็นว่าปัญหามากกว่าความเห็นของผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน

3. ปัญหาสำคัญของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดกลางเกิดจากความไม่เพียงพอของบุคลากร และความไม่มีประสิทธิภาพในการใช้ปัจจัยของการบริหารงาน ซึ่งแนวทางในการแก้ไขปัญหานั้นเสนอไว้สำหรับความไม่เพียงพอของบุคลากร คือ การอบรมครู การพัฒนาครูให้คำแนะนำ และติดตามนิเทศอย่างสม่ำเสมอ ส่วนการแก้ปัญหาของความไม่มีประสิทธิภาพในการใช้ปัจจัยของการบริหารงาน คือ การจัดประชุมปฏิบัติการ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร และทำแผนการทำงานและโครงการอย่างต่อเนื่อง

สมมุติฐานงานการวิจัย

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง
2. ทักษะของผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารระดับล่างเกี่ยวกับการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา แตกต่างกันเป็นรายด้าน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วยบุคลากร 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารระดับสูง และกลุ่มผู้บริหารระดับล่างของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ปีการศึกษา 2536 จำนวน 17 โรงเรียน โดยแบ่งเป็น ผู้บริหารระดับสูง จำนวน 34 คน และผู้บริหารระดับล่าง จำนวน 287 คน รายละเอียดปรากฏในตารางดังนี้

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มประชากร

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา จำนวน 17 โรงเรียน	กลุ่มประชากร	
	ผู้บริหารระดับสูง	ผู้บริหารระดับล่าง
	34	287
รวม	321	

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และคำแนะนำจากคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท นามาประมวลสร้างเป็นแบบสอบถามปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา จำนวน 55 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด

4 หมายถึง มีปัญหามาก

3 หมายถึง มีปัญหามากกลาง

2 หมายถึง มีปัญหาน้อย

1 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ถามสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่นอกเหนือจากสภาพปัญหาตามแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ระบุไว้ในตอนที่ 2

3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือมีขั้นตอนการดำเนินการสร้างดังนี้คือ

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี หลักการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผลจาก ตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. สร้างแบบสอบถามที่ครอบคลุมการบริหารงานวิชาการทั้ง 3 ด้าน โดยทำเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 55 ข้อ จำนวนเป็นคำถามด้านต่าง ๆ ดังนี้

(1) ด้านหลักสูตร 18 ข้อ

(2) ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร 19 ข้อ

(3) ด้านการวัดผลและประเมินผล 18 ข้อ

3. การหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Face Validity) เมื่อสร้างข้อคำถามเสร็จแล้วผู้วิจัยนำไปปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน (รายนามปรากฏในภาคผนวก) ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์ด้านการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา การบริหารการศึกษาและเคยผ่านงานวิจัยทางการศึกษามาแล้วทุกท่าน เพื่อให้ตรวจสอบความถูกต้องด้านภาษา เนื้อหา และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ ทำให้แบบสอบถามมีความเหมาะสมและชัดเจนยิ่งขึ้น

4. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม นำแบบสอบถามไปใช้ กับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดเชียงราย จำนวน 60 คน และนำข้อมูลที่ได้ไป หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 170 ; อ้างอิงมาจาก Conbach. 1970 : 16)

$$\text{โดยวิธีสูตร } \alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

s_i^2 แทน ผลรวมของคะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

s_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถามดังที่ได้แสดงไว้ในตาราง 2

ตาราง 2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ลักษณะของปัญหา	จำนวนข้อ	ค่าความเชื่อมั่น (α)
ด้านหลักสูตร	18	.89
ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร	19	.94
ด้านการวัดผลและประเมินผล	18	.89

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

นำแบบสอบถามไปสอบถามผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่างที่เป็นกลุ่มประชากร

จำนวน 321 คน โดยมีหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แล้วดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. นำหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย ไปยังสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา เพื่อขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ทุกโรงเรียน
2. นำหนังสือขอความร่วมมือจากสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามแก่ผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารระดับล่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตลอดจนการเก็บรวบรวมแบบสอบถามไว้แล้วผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง และได้รับแบบสอบถามคืนมาตามจำนวนในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา จำนวน 17 โรงเรียน	แบบสอบถามที่ส่ง ไปทั้งหมด (ฉบับ)		แบบสอบถามที่ได้ รับคืน (ฉบับ)		แบบสอบถามที่ใช้ใน การวิจัย (ฉบับ)	
	ผู้บริหาร ระดับสูง	ผู้บริหาร ระดับล่าง	ผู้บริหาร ระดับสูง	ผู้บริหาร ระดับล่าง	ผู้บริหาร ระดับสูง	ผู้บริหาร ระดับล่าง
	34	287	34	273	34	228
รวม	321		307		262	
คิดเป็นร้อยละ	100		95.64		81.62	

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยนำแบบสอบถามดังกล่าวมาดำเนินการ เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามทุกข้อในตอนี่ 2 ปรากฏว่าจากจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน 307 ฉบับ มีแบบสอบถามที่สามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้เพียง 262 ฉบับ แยกเป็นผู้บริหารระดับสูง 34 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้บริหารระดับล่าง 228 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 79.4

2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 262 ฉบับ มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์เพื่อนำไปคำนวณโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) โดยให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนักความหมาย ดังนี้คือ

มีปัญหามากที่สุด มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน

มีปัญหามาก มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน

มีปัญหามากกลาง มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน

มีปัญหาน้อย มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน

มีปัญหาน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

หลังจากนั้น ใช้เกณฑ์พิจารณาขอบเขตคะแนนเฉลี่ยเพื่อใช้ในการแปลความหมายตามทฤษฎีเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.76 – 5.00 หมายถึง มีปัญหามาก

คะแนนเฉลี่ย 2.26 – 3.75 หมายถึง มีปัญหามากกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.25 หมายถึง มีปัญหาน้อย

3. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ไปคำนวณโดยเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของแบบสอบถามแต่ละข้อและแต่ละด้านตามองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการทั้ง 3 ด้าน โดยนำเสนอในรูปแบบตาราง พร้อมทั้งอธิบายประกอบความเรียง

4. นำแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดมาสรุปปัญหาแต่ละปัญหา

5. ใช้ t - test ทดสอบสมมุติฐานเพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารระดับล่าง

การทดสอบสมมุติฐาน ได้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 59)

$$\text{จากสูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 64)

$$\text{จากสูตร } S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัวในกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

ΣX^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N-1 แทน จำนวนตัวแปรอิสระ (Degree of Freedom)

3. การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดย t - test ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$$df = \frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}\right)^2}{\frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1}\right)^2}{n_1-1} + \frac{\left(\frac{S_2^2}{n_2}\right)^2}{n_2-1}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t - distribution

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

S_1, S_2 แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

n_1, n_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

(Ferguson. 1976 : 165)

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลและหาค่าสถิติต่าง ๆ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences)

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

N แทน ขนาดของตัวอย่าง

t แทน ตัวสถิติทดสอบซึ่งมีการแจกแจง t

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ใน 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผล ตามทัศนะของผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารระดับล่าง

การแปลความหมายได้กำหนดเกณฑ์พิจารณาขอบเขตของคะแนนเพื่อใช้ในการแปลความหมาย ดังนี้

3.76 - 5.00 หมายถึง การบริหารงานวิชาการมีปัญหามาก

2.26 - 3.75 หมายถึง การบริหารงานวิชาการมีปัญหปานกลาง

1.00 - 2.25 หมายถึง การบริหารงานวิชาการมีปัญหาน้อย

2. วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ $t - test$ เพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่างเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ใน 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านการวัดผลและประเมินผล

การวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การแสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่างที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา โดยวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

ตาราง 4 - 7 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา (ตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าข้อที่ 1)

ตาราง 8 - 11 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ $t - test$ เพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารระดับสูงกับผู้บริหารระดับล่างเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา (ตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าข้อที่ 2)

เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ตามทัศนะของผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่าง จึงได้หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ผลปรากฏดังตาราง 4 - 7 ดังนี้

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่างที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารระดับสูง ($N_1 = 34$)			ผู้บริหารระดับล่าง ($N_2 = 228$)		
	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ
ด้านหลักสูตร	2.84	.50	ปานกลาง	2.98	.51	ปานกลาง
ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร	2.73	.57	ปานกลาง	2.93	.61	ปานกลาง
ด้านการวัดผลและประเมินผล	2.91	.50	ปานกลาง	3.01	.60	ปานกลาง
รวม	2.83	.52	ปานกลาง	2.93	.57	ปานกลาง

จากตาราง 4 พบว่า ผู้บริหารระดับสูงโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา มีความเห็นว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยรวมทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหามากที่สุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 2.91$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหารองลงมา คือ ด้านหลักสูตร ($\bar{X} = 2.84$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาน้อยที่สุด คือ ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\bar{X} = 2.73$)

ส่วนผู้บริหารระดับล่างโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา
มีความเห็นว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$)
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหามากที่สุดคือ ด้านการวัดผลและ
ประเมินผล ($\bar{X} = 3.01$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหารองลงมา คือ ด้านหลักสูตร ($\bar{X} =$
2.98) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาน้อยที่สุด คือ ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\bar{X} = 2.93$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่างที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านหลักสูตร

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารระดับสูง (N ₁ = 34)			ผู้บริหารระดับล่าง (N ₂ = 228)		
		$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ
	<u>ด้านหลักสูตร</u>						
1	การศึกษาหลักการ จุดหมาย และโครงสร้างหลักสูตรก่อนเปิดภาคเรียน	2.59	.93	ปานกลาง	2.73	.83	ปานกลาง
2	การจัดหาเอกสารหลักสูตร และคู่มือครู	2.56	.86	ปานกลาง	2.92	.95	ปานกลาง
3	การประชาสัมพันธ์หลักสูตรสู่ชุมชน	3.12	.88	ปานกลาง	3.15	1.04	ปานกลาง
4	การชี้แจงให้ครูเข้าใจหลักสูตร และเอกสารหลักสูตรก่อนทำการสอน	2.65	.95	ปานกลาง	2.82	.86	ปานกลาง
5	การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนในด้านบุคลากรก่อนเปิดวิชาเลือก	2.71	.91	ปานกลาง	3.09	1.04	ปานกลาง
6	ความร่วมมือจากท้องถิ่นในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ สภาพเศรษฐกิจ สังคม เพื่อการจัดทำหลักสูตร และวิชาเลือกให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและปัญหา ...	3.18	1.00	ปานกลาง	3.16	1.06	ปานกลาง
7	การเปิดวิชาชีพของท้องถิ่นในโรงเรียน	3.18	1.06	ปานกลาง	3.09	1.01	ปานกลาง
8	การให้ความเห็นชอบของคณะกรรมการฝ่ายวิชาการในการเปิดสอนวิชาเลือก	2.62	.82	ปานกลาง	2.71	.92	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารระดับสูง (N ₁ = 34)			ผู้บริหารระดับล่าง (N ₂ = 228)		
		$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ
9	จัดวิชาเลือกได้ตรงตามปริมาณและคุณภาพของวัสดุ อุปกรณ์ที่โรงเรียนมีอยู่แล้วอย่างเหมาะสม	2.82	.90	ปานกลาง	3.00	.92	ปานกลาง
10	นักเรียนเลือกวิชาเลือกได้ตามความถนัดและความสนใจ	3.00	1.04	ปานกลาง	3.06	1.00	ปานกลาง
11	จัดครูเข้าสอนได้ตามความรู้ความสามารถของแต่ละคน	2.65	1.04	ปานกลาง	2.87	1.07	ปานกลาง
12	ครูอาจารย์ จัดทำแผนการสอนโครงการสอน	2.85	.87	ปานกลาง	3.02	1.07	ปานกลาง
13	จัดทำตารางสอนได้ตรงตามความต้องการของผู้สอนและผู้เรียน	3.00	.92	ปานกลาง	3.06	1.04	ปานกลาง
14	จัดชั่วโมงสอนของครูได้กระจายและสมดุลตลอดสัปดาห์	3.09	.90	ปานกลาง	3.08	1.01	ปานกลาง
15	มีการเตรียมความพร้อมก่อนเรียนของนักเรียน	2.82	1.00	ปานกลาง	3.07	.86	ปานกลาง
16	จัดสอนซ่อมเสริมได้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	3.15	.93	ปานกลาง	3.03	1.05	ปานกลาง
17	มีการประเมินผลการใช้หลักสูตร	2.91	.93	ปานกลาง	2.94	.99	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารระดับสูง ($N_1 = 34$)			ผู้บริหารระดับล่าง ($N_2 = 228$)		
		$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ
18	การนำเอาผลการประเมินการใช้หลักสูตรมาใช้ปรับปรุงหลักสูตร	3.09	.90	ปานกลาง	3.12	.94	ปานกลาง
รวม		2.84	.93	ปานกลาง	2.99	.98	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่า ผู้บริหารระดับสูงโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา มีความเห็นว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านหลักสูตรมีปัญหารวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าทุกข้อมีปัญหในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหามากที่สุด คือ ข้อ 6 : ความร่วมมือจากท้องถิ่นในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ สภาพเศรษฐกิจสังคมเพื่อการจัดทำหลักสูตร และวิชาเลือกให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและปัญหา และข้อ 7 : การเปิดวิชาชีพของท้องถิ่นในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.18$) เท่ากัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาน้อยที่สุด คือ ข้อ 2 : การจัดหาเอกสารหลักสูตรและคู่มือครู ($\bar{X} = 2.56$)

ส่วนผู้บริหารระดับล่างโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา มีความเห็นว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านหลักสูตรโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าทุกข้อมีปัญหในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหามากที่สุด คือ ข้อ 6 : ความร่วมมือจากท้องถิ่นในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ สภาพเศรษฐกิจสังคม เพื่อการจัดทำหลักสูตรและวิชาเลือกให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและปัญหา ($\bar{X} = 3.16$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาน้อยที่สุด คือ ข้อ 8 : การให้ความเห็นชอบของคณะกรรมการฝ่ายวิชาการ ในการเปิดสอนวิชาเลือก ($\bar{X} = 2.71$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่างที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารระดับสูง (N ₁ = 34)			ผู้บริหารระดับล่าง (N ₂ = 228)		
		$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ
	ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร						
1	กำหนดขอบข่ายหน้าที่ความรับผิดชอบของครูอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร	2.62	.82	ปานกลาง	2.92	.94	ปานกลาง
2	ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรบางประเภท ...	2.74	.71	ปานกลาง	2.93	.79	ปานกลาง
3	ความร่วมมือของครูอาจารย์ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	2.79	.77	ปานกลาง	2.88	.89	ปานกลาง
4	ส่งเสริมให้นักเรียนจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยมีครูเป็นที่ปรึกษา ...	2.85	.82	ปานกลาง	3.01	.95	ปานกลาง
5	การกระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญและประโยชน์ในการเข้าร่วมกิจกรรม	2.71	.68	ปานกลาง	3.02	.91	ปานกลาง
6	การมีส่วนร่วมของนักเรียนในการวางแผนการจัดกิจกรรมในโรงเรียนเพื่อฝึกการปฏิบัติงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ ...	3.03	.76	ปานกลาง	3.11	.96	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารระดับสูง (N ₁ = 34)			ผู้บริหารระดับล่าง (N ₂ = 228)		
		$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ
7	นักเรียนได้ทำกิจกรรมตามความถนัด ความสนใจ	2.56	.75	ปานกลาง	2.88	.94	ปานกลาง
8	ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสภานักเรียน	2.53	1.05	ปานกลาง	2.83	1.10	ปานกลาง
9	การจัดกิจกรรมส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข	2.41	.89	ปานกลาง	2.70	1.08	ปานกลาง
10	การจัดกิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ท้องถิ่น	2.56	.86	ปานกลาง	2.87	.91	ปานกลาง
11	การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์และ รักษาสีงแวดล้อม	2.53	.96	ปานกลาง	2.82	.94	ปานกลาง
12	การปลูกฝังให้นักเรียนมีความสามัคคี รักหมู่คณะ	2.68	.91	ปานกลาง	2.82	.96	ปานกลาง
13	การปลูกฝังให้นักเรียนแสดงบทบาท การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	2.65	.98	ปานกลาง	3.04	.94	ปานกลาง
14	การปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักมารยาท การให้เกียรติและยกย่องชมเชยผู้อื่น ..	2.74	.90	ปานกลาง	2.91	.93	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารระดับสูง (N ₁ = 34)			ผู้บริหารระดับล่าง (N ₂ = 228)		
		$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ
15	ส่งเสริมให้นักเรียนประพฤติตนอยู่ ระเบียบวินัย	2.79	.88	ปานกลาง	2.93	1.00	ปานกลาง
16	ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักพัฒนาบุคลิกภาพ ของตน	2.88	.88	ปานกลาง	2.90	.85	ปานกลาง
17	ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนรวมกลุ่มกัน จัดกิจกรรมช่วยส่งเสริมความสามารถ พิเศษ	2.94	.85	ปานกลาง	3.07	.85	ปานกลาง
18	การประเมินผลและสรุปการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร	2.94	.81	ปานกลาง	2.97	.82	ปานกลาง
19	การนำเอาผลการประเมินกิจกรรมเสริม หลักสูตรมาใช้ปรับปรุงการจัดกิจกรรม	2.82	.87	ปานกลาง	3.01	.87	ปานกลาง
รวม		2.72	.85	ปานกลาง	2.93	.93	ปานกลาง

จากตาราง 6 พบว่า ผู้บริหารระดับสูงโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา มีความเห็นว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหามากที่สุด คือ ข้อ 6 : การมีส่วนร่วมของนักเรียนในการวางแผนการจัดกิจกรรมในโรงเรียนเพื่อฝึกปฏิบัติงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ ($\bar{X} = 3.03$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาน้อยที่สุด คือ ข้อ 9 : การจัดกิจกรรมส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ($\bar{X} = 2.41$)

ส่วนผู้บริหารระดับล่างโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา มีความเห็นว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า มีปัญหในระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหามากที่สุด คือ ข้อ 6 : การมีส่วนร่วมของนักเรียนในการวางแผนการจัดกิจกรรมในโรงเรียนเพื่อฝึกการปฏิบัติงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ ($\bar{X} = 3.11$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาน้อยที่สุด คือ ข้อ 9 : การจัดกิจกรรมส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ($\bar{X} = 2.70$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่างที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการในการวัดผลและประเมินผล

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารระดับสูง (N ₁ = 34)			ผู้บริหารระดับล่าง (N ₂ = 228)		
		$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ
	<u>ด้านการวัดผลและประเมินผล</u>						
1	การวางแผนประจำปีในการวัดผลและประเมินผล	2.53	.86	ปานกลาง	2.73	.97	ปานกลาง
2	หนังสือเอกสาร และคู่มือระเบียบการวัดผลและประเมินผลการศึกษาที่จัดเตรียมสำหรับบริการครูอาจารย์ ..	2.56	.82	ปานกลาง	2.75	.99	ปานกลาง
3	การดำเนินงานตามแผนประจำปีในการวัดผลและประเมินผล	2.50	.93	ปานกลาง	2.76	.92	ปานกลาง
4	บุคลากรที่มีวุฒิเฉพาะด้านวัดผลและประเมินผลที่จะนิเทศให้ครูอาจารย์รู้จักการสร้างข้อสอบมาตรฐาน	3.09	1.00	ปานกลาง	3.23	1.08	ปานกลาง
5	บุคลากรที่มีวุฒิเฉพาะด้านวัดผลและประเมินผลที่จะนิเทศให้ครูอาจารย์รู้จักวิเคราะห์ข้อสอบและนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน	3.15	1.05	ปานกลาง	3.27	1.06	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารระดับสูง (N ₁ = 34)			ผู้บริหารระดับล่าง (N ₂ = 228)		
		$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ
6	บุคลากรที่ทำการนิเทศมีการติดตามผลการดำเนินการวัดผลและประเมินผล การเรียน	3.29	.84	ปานกลาง	3.15	1.00	ปานกลาง
7	การเข้าร่วมอบรมสัมมนาเกี่ยวกับ การวัดผลและประเมินผลของผู้บริหาร และครูอาจารย์ในโรงเรียน	2.85	.82	ปานกลาง	3.04	.99	ปานกลาง
8	ความรู้ความเข้าใจงานการวัดผลและ ประเมินผลประเมินผลของครูอาจารย์	2.76	.78	ปานกลาง	2.93	.88	ปานกลาง
9	การปฏิบัติตามระเบียบการวัดผลและ ประเมินผล	2.47	.86	ปานกลาง	2.79	.97	ปานกลาง
10	การจัดทำข้อสอบของโรงเรียน	2.47	.93	ปานกลาง	2.76	1.01	ปานกลาง
11	การสร้างเครื่องมือวัดผลที่สามารถ วัดได้ครอบคลุมเนื้อหาและสอดคล้อง จุดประสงค์การเรียนรู้	3.06	.92	ปานกลาง	2.93	.97	ปานกลาง
12	ครูอาจารย์สร้างและพัฒนาเครื่องมือ วัดผลและประเมินผลด้านจิตพิสัย	3.32	1.07	ปานกลาง	3.09	.99	ปานกลาง
13	การประเมินผลก่อนเรียนของครูอาจารย์ เพื่อทราบความรู้พื้นฐานเดิมของนักเรียน	3.09	.75	ปานกลาง	3.07	.88	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารระดับสูง ($N_1 = 34$)			ผู้บริหารระดับล่าง ($N_2 = 228$)		
		$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ
14	การประเมินผลระหว่างเรียนเพื่อทราบ ความก้าวหน้าของนักเรียน	2.77	.82	ปานกลาง	2.93	.99	ปานกลาง
15	การดำเนินการจัดสอบแก้ "อ" "ร" "มส" ของนักเรียน	3.12	.84	ปานกลาง	3.18	1.03	ปานกลาง
16	การจัดทำคลังข้อสอบและวิเคราะห์ ข้อสอบของโรงเรียน	3.50	1.11	ปานกลาง	3.36	1.12	ปานกลาง
17	การนำเอาผลการประเมินหลังเรียน มาปรับปรุงการเรียนการสอน	2.94	.81	ปานกลาง	3.13	.91	ปานกลาง
18	การประเมินผลโครงการด้านวิชาการ ของโรงเรียน	2.92	.76	ปานกลาง	3.10	.95	ปานกลาง
รวม		2.91	.89	ปานกลาง	3.01	.98	ปานกลาง

จากตาราง 7 พบว่าผู้บริหารระดับสูงโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา มีความเห็นว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่ามีปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหามากที่สุด คือ ข้อ 16 : การจัดทำคลังข้อสอบและวิเคราะห์ข้อสอบของ

โรงเรียน ($\bar{X} = 3.50$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาน้อยที่สุด คือ ข้อ 9 : การปฏิบัติตาม
ระเบียบการวัดผลและประเมินผล และข้อ 10 : การจัดทำข้อสอบของโรงเรียน ($\bar{X} = 2.47$)
เท่ากัน

ส่วนผู้บริหารระดับล่างโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา
มีความเห็นว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับ
ปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า มีปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยของระดับปัญหามากที่สุด คือ ข้อ 16 : การจัดทำคลังข้อสอบและวิเคราะห์ข้อสอบของ
โรงเรียน ($\bar{X} = 3.36$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาน้อยที่สุด คือ ข้อ 1 : การวางแผน
ประจำปีในการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 2.73$)

เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารระดับสูงและระดับล่างเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน
วิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา จึงได้ทดสอบค่า t ผลปรากฏ
ดังตาราง 8 - 11

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t ตามทัศนะของผู้บริหารระดับสูงและ
ผู้บริหารระดับล่างที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารระดับสูง ($N_1 = 34$)		ผู้บริหารระดับล่าง ($N_2 = 228$)		t
	$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s	
ด้านหลักสูตร	2.84	.50	2.98	.51	1.07
ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร	2.73	.57	2.93	.61	1.81
ด้านการวัดผลและประเมินผล	2.91	.50	3.01	.60	1.12
รวม	2.83	.52	2.93	.57	1.49

จากตาราง 8 พบว่า ผู้บริหารระดับสูงกับผู้บริหารระดับล่างโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา มีความเห็นว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมทั้ง 3 ด้าน
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้าน ได้แก่ ด้าน
หลักสูตร ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่าง
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที ตามทัศนะของผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่างที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านหลักสูตร

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารระดับสูง ($N_1 = 34$)		ผู้บริหารระดับล่าง ($N_2 = 228$)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
	ด้านหลักสูตร					
1	การศึกษาหลักการ จุดหมาย และโครงสร้างหลักสูตรก่อนเปิดภาคเรียน	2.59	.93	2.73	.83	.90
2	การจัดหาเอกสารหลักสูตร และคู่มือครู ...	2.56	.86	2.92	.95	2.10*
3	การประชุมสัมพันธ์หลักสูตรผู้ชุมชน	3.12	.88	3.15	1.04	.17
4	การชี้แจงให้ครูเข้าใจหลักสูตร และเอกสารหลักสูตรก่อนทำการสอน	2.65	.95	2.82	.86	1.80
5	การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนในด้านบุคลากรก่อนเปิดวิชาเลือก	2.71	.91	3.09	1.04	2.03*
6	ความร่วมมือจากท้องถิ่นในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ สภาพเศรษฐกิจ สังคม เพื่อการจัดทาหลักสูตร และวิชาเลือกให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและปัญหา	3.18	1.00	3.16	1.06	.10
7	การเปิดวิชาชีพของท้องถิ่นโรงเรียน ...	3.18	1.06	3.09	1.01	.45
8	การให้ความเห็นชอบของคณะกรรมการฝ่ายวิชาการในการเปิดสอนวิชาเลือก	2.62	.82	2.71	.92	.53

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารระดับสูง (N ₁ = 34)		ผู้บริหารระดับล่าง (N ₂ = 228)		t
		$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s	
9	จัดวิชาเลือกได้ตรงตามปริมาณและคุณภาพ ของวัสดุ อุปกรณ์ที่โรงเรียนมีอยู่แล้วอย่าง เหมาะสม	2.82	.90	3.00	.92	1.04
10	นักเรียนเลือกวิชาเลือกได้ตามความถนัด และความสนใจ	3.00	1.04	3.06	1.00	.33
11	จัดครูเข้าสอนได้ตรงตามความรู้ความสามารถ ของแต่ละคน	2.65	1.04	2.87	1.07	1.13
12	ครูอาจารย์ จัดทำแผนการสอน โครงการ สอน	2.85	.87	3.02	1.07	1.03
13	จัดทำตารางสอนได้ตรงตามความต้องการ ของผู้สอนและผู้เรียน	3.00	.92	3.06	1.04	.32
14	จัดชั่วโมงสอนของครูได้กระจายและสมดุลย์ ตลอดสัปดาห์	3.09	.90	3.08	1.01	.50
15	มีการเตรียมความพร้อมก่อนเรียนของ นักเรียน	2.82	1.00	3.07	.86	1.51
16	จัดสอนซ่อมเสริมได้ตรงตามจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร	3.15	.93	3.03	1.05	.63
17	มีการประเมินผลการใช้หลักสูตร	2.91	.93	2.94	.99	.15

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารระดับสูง ($N_1 = 34$)		ผู้บริหารระดับล่าง ($N_2 = 228$)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
18	การนำเอาผลการประเมินการใช้หลักสูตร มาปรับปรุงหลักสูตร	3.09	.90	3.12	.94	.20
รวม		2.84	.93	2.99	.98	1.07

* แทนผลของการทดสอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 พบว่าผู้บริหารระดับสูงกับผู้บริหารระดับล่างโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา มีความเห็นว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีอยู่ 2 ข้อ คือ ข้อ 2 : การจัดหาเอกสารหลักสูตร และคู่มือครู และ ข้อ 3 : การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนด้านบุคลากรก่อนเปิดวิชาเลือก สำหรับข้ออื่น ๆ นอกจากนี้พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที ตามทัศนะของผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่างที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารระดับสูง (N ₁ = 34)		ผู้บริหารระดับล่าง (N ₂ = 228)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร						
1	กำหนดขอบข่ายหน้าที่ความรับผิดชอบของครูอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ...	2.62	.82	2.92	.94	1.76
2	ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรบางประเภท	2.74	.71	2.93	.79	1.35
3	ความร่วมมือของครูอาจารย์ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	2.79	.77	2.88	.89	.52
4	ส่งเสริมให้นักเรียนจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยมีครูเป็นที่ปรึกษา	2.85	.82	3.01	.95	.94
5	การกระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญและประโยชน์ในการเข้าร่วมกิจกรรม	2.71	.68	3.02	.91	2.39*
6	การมีส่วนร่วมของนักเรียนในการวางแผนการจัดกิจกรรมในโรงเรียนเพื่อฝึกการปฏิบัติงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ	3.03	.76	3.11	.96	.49
7	นักเรียนได้ทำกิจกรรมตามความถนัดความสนใจ	2.56	.75	2.88	.94	1.90

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารระดับสูง (N ₁ = 34)		ผู้บริหารระดับล่าง (N ₂ = 228)		t
		$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s	
8	ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสภานักเรียน	2.53	1.05	2.83	1.10	1.49
9	การจัดกิจกรรมส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข	2.41	.89	2.70	1.08	1.48
10	การจัดกิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	2.56	.86	2.87	.91	1.86
11	การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อม	2.53	.96	2.82	.94	1.68
12	การปลูกฝังให้นักเรียนมีความสามัคคีรักหมู่คณะ	2.68	.91	2.82	.96	.82
13	การปลูกฝังให้นักเรียนแสดงบทบาทการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	2.65	.98	3.04	.94	2.28*
14	การปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักมารยาทการให้เกียรติและยกย่องชมเชยผู้อื่น	2.74	.90	2.91	.93	1.01
15	ส่งเสริมให้นักเรียนประพฤติตนอยู่ในระเบียบวินัย	2.79	.88	2.93	1.00	.77
16	ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักพัฒนาบุคลิกภาพของตน	2.88	.88	2.90	.85	.11

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารระดับสูง (N ₁ = 34)		ผู้บริหารระดับล่าง (N ₂ = 228)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
17	ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนรวมกลุ่มกัน จัดกิจกรรมช่วยส่งเสริมความสามารถพิเศษ	2.94	.85	3.07	.85	.82
18	การประเมินผลและสรุปการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร	2.94	.81	2.97	.82	.22
19	การนำเอาผลการประเมินกิจกรรมเสริม หลักสูตรมาใช้ปรับปรุงการจัดกิจกรรม	2.82	.87	3.01	.87	1.16
รวม		2.72	.85	2.93	.93	1.81

* แทนผลของการทดสอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 พบว่าผู้บริหารระดับสูงกับผู้บริหารระดับล่างโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา มีความเห็นว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรม
เสริมหลักสูตรโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว
พบว่ามีข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีอยู่ 2 ข้อ คือ ข้อ 5 : การกระตุ้น
และส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรม และข้อ 13 :
การปลูกฝังให้นักเรียนแสดงบทบาทการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี สำหรับข้ออื่น ๆ นอกจากนั้นพบว่า
ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที ตามทัศนะของผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่างที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านการวัดผลและประเมินผล

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารระดับสูง (N ₁ = 34)		ผู้บริหารระดับล่าง (N ₂ = 228)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
	ด้านการวัดผลและประเมินผล					
1	การวางแผนประจำปีในการวัดผลและประเมินผล	2.53	.86	2.73	.97	1.14
2	หนังสือเอกสาร และคู่มือระเบียบการวัดผลและประเมินผลการศึกษาที่จัดเตรียมไว้สำหรับบริการครูอาจารย์	2.56	.82	2.75	.99	1.07
3	การดำเนินงานตามแผนประจำปีในการวัดผลและประเมินผล	2.50	.93	2.76	.92	1.52
4	บุคลากรที่มีวุฒิเฉพาะด้านวัดผลและประเมินผลที่จะนิเทศให้ครูอาจารย์รู้จักการสร้างข้อสอบมาตรฐาน	3.09	1.00	3.23	1.08	.71
5	บุคลากรที่มีวุฒิเฉพาะด้านวัดผลและประเมินผลที่จะนิเทศให้ครูอาจารย์รู้จักวิเคราะห์ข้อสอบและนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน	3.15	1.05	3.27	1.06	.62
6	บุคลากรที่ทำทการนิเทศมีการติดตามผลการดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียน	3.29	.84	3.15	1.00	.80

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารระดับสูง (N ₁ = 34)		ผู้บริหารระดับล่าง (N ₂ = 228)		t
		$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s	
7	การเข้าร่วมอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของผู้บริหารและครูอาจารย์ในโรงเรียน	2.85	.82	3.04	.99	1.02
8	ความรู้ความเข้าใจในการวัดผลและประเมินผลประเมินผลของครูอาจารย์	2.76	.78	2.93	.88	1.04
9	การปฏิบัติตามระเบียบการวัดผลและประเมินผล	2.47	.86	2.79	.97	1.85
10	การจัดทำข้อสอบของโรงเรียน	2.47	.93	2.76	1.01	1.57
11	การสร้างเครื่องมือวัดผลที่สามารถวัดได้ครอบคลุมเนื้อหาและสอดคล้องจุดประสงค์การเรียนรู้	3.06	.92	2.93	.97	.75
12	ครูอาจารย์สร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลด้านจิตพิสัย	3.32	1.07	3.09	.99	1.28
13	การประเมินผลก่อนเรียนของครูอาจารย์เพื่อทราบความรู้พื้นฐานเดิมของนักเรียน ..	3.09	.75	3.07	.88	.14
14	การประเมินผลระหว่างเรียนเพื่อทราบความก้าวหน้าของนักเรียน	2.77	.82	2.93	.99	.90

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารระดับสูง (N ₁ = 34)		ผู้บริหารระดับล่าง (N ₂ = 228)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
15	การดำเนินการจัดสอบแก้ "อ" "ร" "มส" ของนักเรียน	3.12	.84	3.18	1.03	.36
16	การจัดทาค้างข้อสอบและวิเคราะห์ข้อสอบของโรงเรียน	3.50	1.11	3.36	1.12	.70
17	การนำเอาผลการประเมินหลังเรียนมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน	2.94	.81	3.13	.91	1.13
18	การประเมินผลโครงการด้านวิชาการของโรงเรียน	2.92	.76	3.10	.95	1.60
รวม		2.91	.89	3.01	.98	1.12

จากตาราง 11 พบว่าผู้บริหารระดับสูงกับผู้บริหารระดับล่างโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา มีความเห็นว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกัน

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ใน 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร
ด้านการวัดผลและประเมินผล ตามทัศนะของผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่าง
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่างเกี่ยวกับ
ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา
ใน 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านการวัดผลและประเมินผล

กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่าง
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ปีการศึกษา 2536 จำนวน 17
โรงเรียน ผู้บริหารระดับสูง จำนวน 34 คน และผู้บริหารระดับล่าง จำนวน 287 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อวัดทัศนะของผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่างที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามมี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา จำนวน 55 ข้อ แต่ละข้อมีคำตอบเป็นตัวเลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านต่าง ๆ ทั้งสามด้านที่เห็นว่ามีปัญหาอยู่อีก นอกจากคำถามในตอนต้นที่ 2

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามที่ได้รับคืน มาตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบแล้วนำมาให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เสร็จแล้วจึงนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา (ตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า ข้อ 1)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ $t - test$ เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารระดับสูงกับผู้บริหารระดับล่างเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา (ตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า ข้อ 2)

สรุปผลของการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาค้นคว้า สรุปได้ว่า

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านการวัดผลและประเมินผล ตามทัศนะของผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่างโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา อยู่ในระดับปานกลาง รายละเอียดปรากฏตามตาราง 4 - 7 หน้า 47 ถึง หน้า 59

2. ทัศนะของผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่างที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รายละเอียดปรากฏตามตาราง 8 - 11 หน้า 60 ถึง หน้า 69

อภิปรายผล

1. จากทัศนะของผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่างที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของสุวิทย์ พรหมทา (2528 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัศึกษาด้านวิชาการอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง สาเหตุที่โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา มีปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจจะเป็นเนื่องมาจากการขาดความพร้อมภายในโรงเรียนเป็นต้นว่าขาดบุคลากร ขาดวัสดุอุปกรณ์ ขาดอาคารสถานที่ ขาดการจัดการที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของกรมวิชาการ (2535 : 8) ที่พบว่าการใช้หลักสูตรในโรงเรียนประสบความสำเร็จบางส่วน เนื่องจากขาดความพร้อมภายใน ได้แก่ ขาดบุคลากรในโรงเรียน ครูไม่เข้าใจหลักสูตรแจ่มแจ้งและไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการสอนต่อไปจะขอกล่าวถึงปัญหาแต่ละด้านดังต่อไปนี้

1.1 ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ในด้านหลักสูตรจากการวิจัยพบว่าโดยรวมมีปัญหามากในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามที่เสนอของผู้บริหารระดับสูงแล้วพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหามากที่สุด คือ การเปิดวิชาชีพของท้องถิ่นในโรงเรียน และความร่วมมือจากท้องถิ่นในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ สภาพเศรษฐกิจสังคม เพื่อการจัดทำหลักสูตรและวิชาเลือกให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและปัญหา ส่วนผู้บริหารระดับล่างมีทัศนะว่า การบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรโดยรวมมีปัญหามากในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหามากที่สุด คือ ความร่วมมือจากท้องถิ่นในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ สภาพเศรษฐกิจ สังคม เพื่อการจัดทำหลักสูตรและวิชาเลือกให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและปัญหาจะเห็นว่าทั้งผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่างมองเห็นปัญหาไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารโรงเรียนในยุคปัจจุบัน กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา มีโครงการฝึกอบรมหรือประชุมทางวิชาการ จึงทำให้ผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่างได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันทำให้ส่งผลให้เห็นปัญหาไม่แตกต่างกันในเรื่องระดับของปัญหา และความร่วมมือจากท้องถิ่นในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ สภาพเศรษฐกิจ สังคม เพื่อจัดทำหลักสูตรและวิชาเลือกให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและปัญหา ส่วนปัญหาการเปิดวิชาชีพของท้องถิ่นในโรงเรียน นั้นมีเฉพาะผู้บริหารระดับสูงเท่านั้นที่พบว่ามีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหามากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารระดับสูงได้รับทราบนโยบายในการจัดการศึกษาให้จัดการเรียนการสอนโดยเปิดวิชาชีพของท้องถิ่นในโรงเรียนเพื่อสกัดกั้นมิให้เยาวชนหลั่งไหลเข้าสู่สังคมเมืองหลวง แต่สภาพปัจจุบันโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ยังไม่ได้ดำเนินการในเรื่องนี้เท่าที่ควร

1.2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ในด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรจากการวิจัยพบว่าโดยรวมมีปัญหามากในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทั้งผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่างมีความคิดเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหามากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมของนักเรียนในการวางแผนจัดกิจกรรมในโรงเรียนเพื่อฝึกปฏิบัติงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมนักเรียนโดยนักเรียนและเพื่อนนักเรียน ในทางปฏิบัตินักเรียนมีการวางแผนในการจัดกิจกรรมในโรงเรียนเพื่อฝึกปฏิบัติงานร่วมกันเป็นหมู่คณะยังมีน้อย ครูอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมยังไม่ได้

ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติในเรื่องการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ (คู่มือการจัดกิจกรรม. 2534 : 7) ที่กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ของครูอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมว่าครูที่ปรึกษามีหน้าที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างมีอิสระในการจัดแผนการจัดกิจกรรมร่วมกับครูที่ปรึกษา กิจกรรม และให้สามารถจัดกิจกรรมในลักษณะที่ผู้เรียนสนใจและต้องการ

1.3 ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ในด้านการวัดผลและประเมินผล จากการวิจัยพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าทั้งผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่างมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหามากที่สุด คือ การจัดทำคลังข้อสอบและวิเคราะห์ข้อสอบของโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านการวัดผลและประเมินผล ขาดการสนับสนุนอัตราค่าจ้างด้านวัดผลและประเมินผลเพื่อบรรจุแต่งตั้งบุคลากรที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานในหน้าที่หัวหน้างานวัดผลของโรงเรียนจะเป็นครูอาจารย์ฝ่ายปฏิบัติการสอนจากหมวดวิชาต่าง ๆ และไม่ได้ได้รับการพัฒนาด้านการจัดทำคลังข้อสอบและวิเคราะห์ข้อสอบเท่าที่ควร เนื่องจากขาดงบประมาณในการส่งบุคลากรเข้าอบรมหรือประชุม สอดคล้องกับรายงานการวิจัยของศรีวรรณ ปินาใจ (2532 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลเกิดจากการขาดงบประมาณในการส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมหรือประชุม สอดคล้องกับรายงานการวิจัยของวิรัตน์ สัมฤทธิ์วิชาสัย (2534 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดผลของครูมีปัญหในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ (2535 : 8) ที่พบว่าปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลเกิดจากบุคลากรและเครื่องมือ

2. เมื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารระดับสูงกับผู้บริหารระดับล่างที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา โดยรวมทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งขัดแย้งกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการบริหารงานวิชาการในยุคปัจจุบันมีการพัฒนา

บุคลากรให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารโรงเรียนในระดับต่าง ๆ ซึ่งเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานวิชาการ ทำให้ผู้บริหารทั้งสองกลุ่มมองเห็นปัญหาในการบริหารงานวิชาการในลักษณะที่ใกล้เคียงกันถึงแม้ว่าผู้บริหารทั้งสองกลุ่มจะมีบทบาทและหน้าที่ต่างกัน เป็นไปตามนโยบายของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (กรมวิชาการ. 2534 : 31) เรื่องการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาในด้านการบริหารหลักสูตรให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้านแล้วพบว่าผู้บริหารทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันดังต่อไปนี้

2.1 ด้านหลักสูตร จากการวิจัยพบว่าผู้บริหารระดับสูงกับผู้บริหารระดับล่างโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา มีความเห็นว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 2 ข้อ คือ ข้อ 2 : การจัดเอกสารหลักสูตรและคู่มือครู และข้อ 5 : การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนด้านบุคลากรก่อนเปิดวิชาเลือก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารระดับสูงมองภาพรวมของโรงเรียนในแต่ละด้าน แต่ผู้บริหารระดับล่างมองภาพย่อยลงไปในงานที่รับผิดชอบว่า สมควรจะให้มีความพร้อมทุก ๆ ส่วน จึงทำให้ผู้บริหารทั้งระดับสูงและระดับล่างมองเห็นปัญหาแตกต่างกัน

2.2 ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารระดับสูงกับผู้บริหารระดับล่างโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา มีความเห็นว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 มีอยู่ 2 ข้อ คือ ข้อ 5 : การกระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญและประโยชน์ในการเข้าร่วมกิจกรรม และข้อ 13 : การปลูกฝังให้นักเรียนแสดงบทบาทการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารระดับสูงเป็นผู้ที่รับนโยบายในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมาจากหน่วยเหนือมาเป็นนโยบายของโรงเรียน ส่วนผู้บริหารระดับล่างร่วมกับครูอาจารย์ฝ่ายปฏิบัติซึ่งครูอาจารย์ฝ่ายปฏิบัติยังไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ยังไม่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมเท่าที่ควร จากบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารดังกล่าวจึงทำให้ผู้บริหารระดับสูงและระดับล่างมองเห็นปัญหาแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

ผลการวิจัยที่พบยังมีปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะสาระที่ควรมีการปรับปรุงบางประการ อันจะเป็นประโยชน์แก่โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ในการยกระดับคุณภาพนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร

1.1 การเปิดวิชาชีพของท้องถิ่นในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่ามีปัญหามากที่สุดตามทัศนะของผู้บริหารระดับสูงผู้วิจัยขอเสนอแนะการเปิดวิชาชีพท้องถิ่นในโรงเรียนควรดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้คือ สืบหาอาชีพท้องถิ่น สืบหาแหล่งวิทยากรและสถานประกอบการอาชีพท้องถิ่น สืบหาวิทยากรอาชีพท้องถิ่น จัดทำระบบสารสนเทศวิชาชีพท้องถิ่น เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง จึงดำเนินการเปิดวิชาชีพท้องถิ่นในโรงเรียน

1.2 ความร่วมมือจากท้องถิ่นในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ สภาพเศรษฐกิจ สังคม เพื่อการจัดทำหลักสูตรและวิชาเลือกให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและปัญหา ผลการวิจัยพบว่ามีปัญหามากที่สุดตามทัศนะของผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่าง ผู้วิจัยขอเสนอแนะการขอความร่วมมือจากท้องถิ่นดังนี้ ผู้บริหารโรงเรียนควรจะได้สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ให้ชุมชนทุก ๆ ด้าน เมื่อชุมชนเลื่อมใสศรัทธาแล้วการขอความร่วมมือจากชุมชนย่อมได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมเป็นอย่างดี

2. ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร

การมีส่วนร่วมของนักเรียนในการวางแผนการจัดกิจกรรมในโรงเรียนเพื่อฝึกปฏิบัติงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ ผลการวิจัยพบว่ามีปัญหามากที่สุดตามทัศนะของผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่าง ผู้วิจัยขอเสนอแนะการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการวางแผนการจัดกิจกรรมในโรงเรียนเพื่อฝึกปฏิบัติงานร่วมกันเป็นหมู่คณะดังนี้ ผู้บริหารระดับสูงควรแจ้งนโยบายการจัดกิจกรรมนักเรียนให้ทุกฝ่ายได้รับทราบอย่างชัดเจน แล้วจึงศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการวางแผนการจัดกิจกรรมในโรงเรียนเพื่อฝึกปฏิบัติงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ ต่อจากนั้นดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรมในโรงเรียนเพื่อฝึกปฏิบัติงานร่วมกันเป็นหมู่คณะอย่างจริงจัง

3. ด้านการวัดผลและประเมินผล

การจัดทาล้างข้อสอบและวิเคราะห์ข้อสอบของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่ามีปัญหา มากที่สุดตามทัศนะของผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่าง ผู้วิจัยขอเสนอแนะการจัดทาล้าง ข้อสอบและวิเคราะห์ข้อสอบของโรงเรียนดังนี้ ผู้บริหารระดับสูงควรมีนโยบายในการจัดทาล้าง ข้อสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ จัดเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ในด้านบุคลากรใน โรงเรียนที่ไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการจัดทาล้างข้อสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ อาจพัฒนาบุคลากรโดยการส่งเข้ารับการอบรมตามหน่วยงานทางราชการหรือเอกชนจัดขึ้น จัดทำ โครงการอบรม การจัดทาล้างข้อสอบและวิเคราะห์ข้อสอบในระดับกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ต่อจากนั้นดำเนินการจัดทาล้างข้อสอบและวิเคราะห์ข้อสอบของโรงเรียนอย่าง จริงจังและต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาปัญหาการเปิดวิชาชีพของท้องถิ่นโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดพะเยา
2. ศึกษาปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลโดยเฉพาะในเรื่องการวิเคราะห์ข้อสอบและ นำผลการวิเคราะห์ไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดพะเยา
3. ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านการ วัดผลและประเมินผล ในโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา

ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးရုံး

บรรณานุกรม

- กนกรัตน์ ชาญกว้าง. ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 9. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา.
- กิตติมา ปรีดีติลล. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรวิทัศน์ จำกัด, 2532.
- ไข่มุกต์ ชมชื่น. ปัญหาการบริหารวิชาการของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาต่างประเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531. อัดสำเนา.
- ธีรวุฒิ ประทุมพนรัตน์. การบริหารการศึกษา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2529.
- นิรันดร์ จุลทรัพย์. กิจกรรมนักเรียน. สงขลา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2534.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สามเจริญพาณิชย์, 2535.
- ประดับ นิลพั่งงา. กิจกรรมร่วมหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา, 2526.
- ปรีชา บุญอมรัตน์. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่. วิทยานิพนธ์ กศ.ค. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2535.
- ผกา แสงสุวรรณ. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน, 2535.

- พงษ์พิศ ทะคง. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 9. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา.
- ไพศาล หวังพานิช. เอกสารประกอบการอบรมการวัดผลการศึกษา. สำนักทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ. กิจกรรมเสริมหลักสูตร. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2528.
- ปริญญ์ สาธร. หลักการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2530.
- ยุทธศักดิ์ ชมแสน. หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โอ เอส พริ้นติ้งเฮาส์, 2535.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2536.
- ละอียด กันทรिका. ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการสายวิชาชีพข้างอุตสาหกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 6. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- วิชาการ, กรม กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2534.
- _____. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2534.
- _____. สรุปรายงานการศึกษาเรื่องสภาพการใช้หลักสูตร ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ของโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : 2534, อัดสำเนา.
- _____. รายงานการวิจัยเรื่องสภาพรวมการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2535.

วิชาการ, กรม กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2534.

วิรัตน์ สัมฤทธิ์วิชาลัย. ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในทรรณะของผู้บริหารงานวิชาการและผู้บริหาร

โรงเรียนมัธยมศึกษาร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา

7 และ 8. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. พิชญโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2534.

อัสสานา.

ศรวิรรณ ปินาใจ. ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในทรรณะ

ของผู้บริหารงานวิชาการและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

จังหวัดเชียงราย. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. พิชญโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พิชญโลก, 2532. อัสสานา.

สัจด์ อุทธานันท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :

มิตรสยาม, 2532.

สันต์ ธรรมบำรุง. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ : ภาคพัฒนาตำราและ

เอกสารวิชาการ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมฝึกหัดครู, 2527.

สามัญศึกษา, กรม กระทรวงศึกษาธิการ. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2532.

_____ . แผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และวัฒนธรรมระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539)

กรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสตร์, 2535.

สุเมธ ประภาสวัสดิ. ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร

โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัสสานา.

สุวิทย์ พรหมพา. ปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

พื้นที่ยากจนหนาแน่น จังหวัดอุบลราชธานี. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัสสานา.

หวน พันธุ์พันธ์. การบริหารโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสตร์, 2528.

อรุณ ศรีสะอาด. คู่มือการสอนวิชาวัดผลการศึกษา. มหาสารคาม : ภาควิชาพื้นฐานของการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, ม.ป.ป.

อารมณ เพชรชื่น. การบริหารและการพัฒนาหลักสูตร. ชลบุรี : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2528.

Bobbitt, Franklin. The Curriculum. Boston : Houghton Mifflin, 1918.

Campbell, Roald F. and others. Introduction to Educational Administration. 4th ed. Boston : Allyn and Bacon, 1971.

Cronbach, Lee Josyph. Essentials of Psychological Testing. 3rd ed. New York : Harper & Row, 1970.

Eble, Robert and David A. Frisbie. Essentials of Educational Measurement. New Jersey : Prentice - Hall Inc., 1986.

Francis J. Bruce. "Curriculum and Instruction," In the International Encyclopedia of Higher Education. Vol.3. San-Francisco : Jossey Bass Publishers, 1978.

Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : McGraw - Hill Book Co., 1945.

Miller, Van. The Public Administration of American School System. New York : The Mac Millan Company, 1965.

Smith, Edward W. and others. The Education's Encyclopedia. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice - Hall Inc., 1961.

הכנת

ภาคผนวก ก

รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ
หนังสือขอความร่วมมือกรอกแบบสอบถาม
เครื่องมือการวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. อาจารย์ ดร.เฉลิมชัย รัตนประบูร ผู้อํานวยการสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา
2. อาจารย์ชัชวาลย์ อํามาตย์มณี ผู้อํานวยการโรงเรียนดอกคำใต้วิทยาคม
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมาน พนสง วิทยาลัยครูเชียงใหม่
4. อาจารย์เจริญ คําขัง นักวิชาการการศึกษา กรมวิชาการ
5. อาจารย์ชัยฤทธิ์ ศิลานเดช ศึกษาธิการเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร

ที่ ทม 1007/0204

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

17 มกราคม 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเชียงของวิทยาคม

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า ว่าที่ ร.ต.จิต จันดีศาล เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา
ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

อ.สังวาลย์ คล้ายกระแสน ประธาน

รศ.ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอความร่วมมือให้ผู้ช่วยการ, ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ, หัวหน้า
หมวดวิชาทุกหมวดวิชา, รองหัวหน้าหมวดวิชาทุกหมวดวิชา และหัวหน้าวัดผล ตอบแบบสอบถาม
ในระหว่างเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ 2537 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดเห็นแก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/0205

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

17 มกราคม 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบุญเรืองวิทยาคม

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า ว่าที่ ร.ต.จิต จันตะลาด เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์
เรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา
ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

อ.สังวาลย์ คล้ายกระแสน ประชาน

รศ.ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย กรรมการ

สิ่งที่นิสิตฯขอความอนุเคราะห์ คือ ขอความร่วมมือให้ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ, ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ, หัวหน้า
หมวดวิชาทุกหมวดวิชา, รองหัวหน้าหมวดวิชาทุกหมวดวิชา และหัวหน้าวัดผล ตอบแบบสอบถาม
ในระหว่างเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ 2537 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดฯให้แก่ นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/0208

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

17 มกราคม 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทิดวิทยาคม

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า ว่าที่ ร.ต.จิต จันเฑาะด เป็นนิสิตระดับปริญญาโท

วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

อ.สังวาลย์ คล้ายกระแสด ประธาน

รศ.ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอความร่วมมือให้ผู้ช่วยการ, ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ, หัวหน้า

หมวดวิชาทุกหมวดวิชา, รองหัวหน้าหมวดวิชาทุกหมวดวิชา และหัวหน้าวัดผล ตอบแบบสอบถาม

ในระหว่างเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ 2537 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอบคุณ

ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/0206

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

17 มกราคม 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนปอ่งวิทยาคม

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า ว่าที่ ร.ต.จิต จันดีะคาด เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา
ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

อ.สังวาลย์ คล้ายกระแสน ประธาน

รศ.ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย กรรมการ

สิ่งที่นิสิตฯขอความอนุเคราะห์ คือ ขอความร่วมมือให้ผู้ช่วยการ, ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ, หัวหน้า
หมวดวิชาทุกหมวดวิชา, รองหัวหน้าหมวดวิชาทุกหมวดวิชา และหัวหน้าวัดผล ตอบแบบสอบถาม
ในระหว่างเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ 2537 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดเห็นแก่บัณฑิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริบุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/0207

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

17 มกราคม 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนปาดาลวิทยาคม

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า ว่าที่ ร.ต.จิต จันดีสะอาด เป็นนิสิตระดับปริญญาโท

วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา
ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

อ.สังวาลย์ คล้ายกระแสน ประธาน

รศ.ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอความร่วมมือให้ผู้ช่วยการ, ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ, หัวหน้า
หมวดวิชาทุกหมวดวิชา, รองหัวหน้าหมวดวิชาทุกหมวดวิชา และหัวหน้าวัดผล ตอบแบบสอบถาม

ในระหว่างเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ 2537 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดทำแก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/0340

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

17 มกราคม 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักศึกษาจังหวัดพะเยา

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า ว่าที่ ร.ต.จิต จันตะคาด เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา
ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

อ.สังวาลย์ คล้ายกระแสน ประธาน

รศ.ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอหนังสือราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความร่วมมือ
จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดพะเยา โดยให้ ผู้บริหาร, ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ,
หัวหน้าหมวดวิชาทุกหมวดวิชา, รองหัวหน้าหมวดวิชาทุกหมวดวิชา, หัวหน้าวัดผล ตอบแบบสอบถาม
ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2537 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดเห็นแก่ นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.นภาพร หะวานนท์)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

ที่ ศธ 0852/0256

สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดพะเยา

โรงเรียนพะเยาพิทยาคม ถนนประชุมชัย

อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา 56000

28 มกราคม 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน อาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษาทุกโรงเรียนในจังหวัดพะเยา

ด้วย ว่าที่ ร.ต.จิต จันทะคาด นิติระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการ
ศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา

สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดฯ ขอความอนุเคราะห์ โรงเรียน โดยที่ ผู้บริหาร
ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาทุกหมวด รองหัวหน้าหมวดวิชาทุกหมวด หัวหน้าวัดผล
ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2537 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลียว กาลังมาก)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญ รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดพะเยา

ฝ่ายอำนวยการ

กลุ่มงานบุคลากร

โทร (054)431820

ที่ ทม 1007/พิเศษ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิทซอย 23 กรุงเทพฯ 10110

มกราคม 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

เรียน อาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน.....ชุด

ข้าพเจ้า ว่าที่ ร.ต.จิต จันดีะลาด ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนเชียงคำวิทยาคม ขณะนี้กำลังอยู่ระหว่างลาศึกษาต่อในระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่องปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ข้าพเจ้า จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านช่วยตอบแบบสอบถาม 1 ชุด และส่งแบบสอบถามให้ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาทุกหมวดวิชา รองหัวหน้าหมวดวิชาทุกหมวดวิชา หัวหน้าวัดผล เพื่อตอบแบบสอบถามคนละ 1 ชุด เสร็จแล้วโปรดมอบหมายให้ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการได้รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดไว้ให้ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ข้าพเจ้าจะมารับกลับคืนด้วยตนเองในวันที่....เดือน.....พ.ศ. 2537

จึงเรียนมาเพื่อโปรดฯให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม ดังกล่าว หวังว่าคงได้รับ ความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ ร.ต.....

(จิต จันดีะลาด)

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถามเพื่อการทำการวิจัย

เรื่อง

ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ใน 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผล เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อไป
2. การตอบแบบสอบถามชุดนี้ ไม่มีผลกระทบต่อนักที่ ตำแหน่ง และหน่วยงานของท่าน แต่ประการใด ผู้วิจัยจะสงวนคำตอบของท่านเป็นความลับ จึงขอความกรุณาให้ตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ตามความคิดเห็นที่แท้จริงของท่าน
3. การตอบแบบสอบถาม มี 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ให้กาเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความ
 - ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ให้กาเครื่องหมาย / ลงใน () ที่ตรงกับกิจกรรมการบริหารงาน วิชาการ แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด
 - ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ถามสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนที่นอกเหนือจากสภาพปัญหาตามแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ระบุไว้

ขอขอบคุณที่กรุณาให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

ว่าที่ ร.ต.จิต จันทะศาล

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านเกี่ยวกับตามหน่วยงานการปฏิบัติงานปัจจุบันของท่าน

- () ผู้อำนวยการ
- () อาจารย์ใหญ่
- () ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
- () ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ
- () หัวหน้าหมวดวิชา
- () รองหัวหน้าหมวดวิชา
- () หัวหน้างานวัดผล

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผล

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน () ที่ตรงกับกิจกรรมการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนของท่าน โดยมีเกณฑ์การพิจารณาตามระดับของปัญหาดังนี้

- 5 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด
- 4 หมายถึง มีปัญหามาก
- 3 หมายถึง มีปัญหปานกลาง
- 2 หมายถึง มีปัญหาน้อย
- 1 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ	กิจกรรมการบริหารงานของโรงเรียน	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	การจัดนิทรรศการแสดงผลงานของนักเรียน				./.....	
00	การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น		./.....			

จากตัวอย่าง แสดงว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

ข้อ 0 การจัดนิทรรศการแสดงผลงานของนักเรียนมีปัญหาน้อย

ข้อ 00 หลักสูตรท้องถิ่นไม่ได้รับการพัฒนามีปัญหามาก

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

ข้อ	กิจกรรมการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน	ระดับปัญหา					สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
	<u>ด้านหลักสูตร</u>						
1	การศึกษาหลักการ จุดหมาย และโครงสร้าง- หลักสูตรก่อนเปิดภาคเรียน						
2	การจัดหาเอกสารหลักสูตร และคู่มือครู						
3	การประชาสัมพันธ์หลักสูตรสู่ชุมชน						
4	การชี้แจงให้ครูเข้าใจหลักสูตร และเอกสาร- หลักสูตรก่อนทำการสอน						
5	การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนในด้าน บุคลากรก่อนเปิดวิชาเลือก						
6	ความร่วมมือจากท้องถิ่นในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับ อาชีพ สภาพเศรษฐกิจ สังคม เพื่อการจัดทำ หลักสูตร และวิชาเลือกให้สอดคล้องกับสภาพ ปัจจุบันและปัญหา						
7	การเปิดวิชาชีพของท้องถิ่นในโรงเรียน						
8	การให้ความเห็นชอบของคณะกรรมการฝ่าย วิชาการในการเปิดสอนวิชาเลือก						
9	จัดวิชาเลือกได้ตรงตามปริมาณและคุณภาพของ วัสดุ อุปกรณ์ที่โรงเรียนมีอยู่แล้วอย่างเหมาะสม .						

ข้อ	กิจกรรมการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน	ระดับปัญหา					สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
10	นักเรียนเลือกวิชาเลือกได้ตามความถนัด และ ความสนใจ						
11	จัดครูเข้าสอนได้ตามความรู้ความสามารถของ แต่ละคน						
12	ครูอาจารย์ จัดทำแผนการสอน โครงการสอน ..						
13	จัดทำตารางสอนได้ตรงตามความต้องการของ ผู้สอนและผู้เรียน						
14	จัดชั่วโมงสอนของครูได้กระจายและสมดุลย์ ตลอดสัปดาห์						
15	มีการเตรียมความพร้อมก่อนเรียนของนักเรียน ..						
16	จัดสอนซ่อมเสริมได้ตรงตามจุดมุ่งหมายของ หลักสูตร						
17	มีการประเมินผลการใช้หลักสูตร						
18	การนำเอาผลการประเมินการใช้หลักสูตร มาใช้ ปรับปรุงหลักสูตร						
<u>ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร</u>							
19	กำหนดขอบข่ายหน้าที่ความรับผิดชอบของครู อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร						

ข้อ	กิจกรรมการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน	ระดับปัญหา					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
20	ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรบางประเภท						
21	ความร่วมมือของครูอาจารย์ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร						
22	ส่งเสริมให้นักเรียนจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยมีครูเป็นที่ปรึกษา						
23	การกระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญและประโยชน์ในการเข้าร่วมกิจกรรม						
24	การมีส่วนร่วมของนักเรียนในการวางแผนการจัดกิจกรรมในโรงเรียนเพื่อฝึกการปฏิบัติงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ						
25	นักเรียนได้ทำกิจกรรมตามความถนัดความสนใจ						
26	ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสภานักเรียน						
27	การจัดกิจกรรมส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ...						
28	การจัดกิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ...						
29	การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อม						
30	การปลูกฝังให้นักเรียนมีความสามัคคี รักหมู่คณะ						

ข้อ	กิจกรรมการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน	ระดับปัญหา					สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
31	การปลูกฝังให้นักเรียนแสดงบทบาทการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี						
32	การปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักมารยาท การให้เกียรติและยกย่องชมเชยผู้อื่น						
33	ส่งเสริมให้นักเรียนประพาศิตนอยู่ระเบียบวินัย						
34	ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักพัฒนาบุคลิกภาพของตน						
35	ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนรวมกลุ่มกันจัดกิจกรรมช่วยส่งเสริมความสามารถพิเศษ						
36	การประเมินผลและสรุปการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร						
37	การนำเอาผลการประเมินกิจกรรมเสริมหลักสูตรมาปรับปรุงการจัดกิจกรรม						
<u>ด้านการวัดผลและประเมินผล</u>							
38	การวางแผนประจำปีในการวัดผลและประเมินผล						
39	หนังสือเอกสาร และคู่มือระเบียบการวัดผลและประเมินผลการศึกษาที่จัดเตรียมไว้สำหรับบริการครูอาจารย์						
40	การดำเนินงานตามแผนประจำปีในการวัดผลและประเมินผล						

ข้อ	กิจกรรมการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน	ระดับปัญหา					สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
41	บุคลากรที่มีวุฒิเฉพาะด้านวัดผลและประเมินผล ที่จะนิเทศให้ครูอาจารย์รู้จักการสร้างข้อสอบ มาตรฐาน						
42	บุคลากรที่มีวุฒิเฉพาะด้านวัดผลและประเมินผลที่จะ นิเทศให้ครูอาจารย์รู้จักวิเคราะห์ข้อสอบและนำ ผลการวิเคราะห์ไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน						
43	บุคลากรที่ทำทการนิเทศมีการติดตามผลการดำเนินงาน การวัดผลและประเมินผลการเรียน						
44	การเข้าร่วมอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการวัดผลและ ประเมินผลของผู้บริหารและครูอาจารย์ใน โรงเรียน.....						
45	ความรู้ความเข้าใจงานการวัดผลและประเมินผล ประเมินผลของครูอาจารย์						
46	การปฏิบัติตามระเบียบการวัดผลและประเมินผล						
47	การจัดทำข้อสอบของโรงเรียน						
48	การสร้างเครื่องมือวัดผลที่สามารถวัดได้ครอบคลุม เนื้อหาและสอดคล้องจุดประสงค์การเรียนรู้						
49	ครูอาจารย์สร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดผลและ ประเมินผลด้านจิตพิสัย						

ข้อ	กิจกรรมการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน	ระดับปัญหา					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
50	การประเมินผลก่อนเรียนของครูอาจารย์เพื่อทราบ ความรู้พื้นฐานเดิมของนักเรียน						
51	การประเมินผลระหว่างเรียนเพื่อทราบความ ก้าวหน้าของนักเรียน						
52	การดำเนินการจัดสอบแก้ "อ" "ร" "มส" ของ นักเรียน						
53	การจัดทาค้างข้อสอบและวิเคราะห์ข้อสอบของ ของโรงเรียน						
54	การนำเอาผลการประเมินหลังเรียนมาใช้ปรับปรุง การเรียนการสอน						
55	การประเมินผลโครงการด้านวิชาการของ โรงเรียน						

ตอนที่ 3 โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน
นอกเหนือจากสภาพปัญหาตามแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ระบุไว้

1. ปัญหาด้านหลักสูตร _____

2. ปัญหาด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร _____

3. ปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผล _____

ภาคผนวก ข

สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะในแบบสอบถามปลายเปิด

ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา นอกเหนือจากสภาพปัญหาตามแบบสอบถามที่ผู้วิจัยระบุไว้ในงาน
3 ด้าน มีดังนี้

1. ด้านหลักสูตร

1.1 ผู้บริหารระดับสูงมีทัศนะเกี่ยวกับปัญหาด้านหลักสูตรว่า การบริหารงานวิชาการ
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จะต้องยึดหลักสูตรของกรมวิชาการ เป็นหลักในการบริหารงานวิชาการ
ยกเว้นหลักสูตรท้องถิ่นที่กรมวิชาการอนุญาตให้กลุ่มโรงเรียนสามารถจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นขึ้น แล้ว
ขออนุมัติใช้ จากการศึกษาพบว่าหลักสูตรท้องถิ่นยังไม่สามารถดำเนินการได้ตามความต้องการของ
กรมวิชาการทั้งนี้เนื่องมาจาก ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านนี้จะดำเนินการอย่าง
จริงจัง นอกจากนี้ยังพบว่า การเลือกเรียนของนักเรียนในส่วนที่เป็นวิชาเลือกและวิชาเลือกเสรี
ทางโรงเรียนไม่สามารถตอบสนองหลักสูตรให้นักเรียนเลือกเรียนได้อย่างหลากหลาย ทั้งนี้เพราะ
โรงเรียนบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักความพร้อมทางโรงเรียน ในด้านบุคลากร อาคารสถานที่
และวัสดุอุปกรณ์ที่ทางโรงเรียนมีอยู่ แต่มีข้อสังเกตว่าในวิชาภาษาอังกฤษในระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้นหลักสูตรจัดไว้เป็นวิชาเลือกเสรี โรงเรียนกลับจัดให้นักเรียนทุกคนเรียนเหมือนกันหมด ทั้งนี้
อาจจะเป็นเพราะทางโรงเรียนเกรงว่าจะมีผลกระทบต่อนักเรียน เมื่อนักเรียนเรียนในระดับสูงขึ้น
และบุคลากรในโรงเรียนที่สนใจศึกษาหลักสูตรยังมีจำนวนน้อย

1.2 ผู้บริหารระดับล่าง มีทัศนะเกี่ยวกับปัญหาด้านหลักสูตรว่า การจัดทําหลักสูตร
ท้องถิ่นยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและครูผู้สอนไม่มีโอกาสสร้างหลักสูตร เอกสาร
ประกอบหลักสูตรมีไม่เพียงพอกับความต้องการของบุคลากรในโรงเรียน การเปิดสอนวิชาอาชีพ
ไม่สามารถตอบสนองต่อนักเรียนได้อย่างหลากหลาย เนื่องจากขาดแคลนบุคลากร มีผลทำให้
การสอนของครูไม่ตรงตามวิชาเอก ครูไม่มีเวลาพอที่จะปรับพื้นฐานของนักเรียน โดยการสอน
ซ่อมเสริมอาจเนื่องมาจากข้อจำกัดของเวลา และคาบสอนของครูก็มีมากนอกจากนี้ยังพบว่านักเรียน
ยังค้นหาความสามารถและความถนัดของตัวเองยังไม่พบจึงทำให้การเลือกเรียนวิชาต่าง ๆ
ไม่ประสบความสำเร็จนักเรียนมักจะเลือกเรียนตามเพื่อน และทางโรงเรียนยังขาดการนิเทศ
การใช้หลักสูตร

2. ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.1 ผู้บริหารระดับสูงมีทัศนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรว่า การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้นครูที่ปรึกษายังไม่เข้าใจบทบาทของตนเองไม่ได้ชี้แนะ yöวยาให้นักเรียนได้รวมกลุ่มกันทำกิจกรรมโดยมีครูที่ปรึกษาคอยให้คำปรึกษานักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติ ทั้งครูที่ปรึกษาและนักเรียนยังให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรน้อยทางโรงเรียนน่าจะได้อธิบายให้ครูที่ปรึกษาและนักเรียนได้เข้าใจบทบาทและหน้าที่ ตลอดจนความสำคัญในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร นอกจากนี้ยังพบว่าโรงเรียนไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียนเท่าที่ควรและยังขาดอุปกรณ์ สื่อที่จะใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอีกด้วย

2.2 ผู้บริหารระดับล่าง มีทัศนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรว่า ครูไม่เข้าใจบทบาทในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เวลาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีน้อย ขาดการวางแผนและวางแผนปฏิบัติในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โรงเรียนไม่สามารถสนองตอบต่อนักเรียนได้อย่างกว้างขวางเนื่องจากข้อจำกัดของโรงเรียนในด้านสถานที่ บุคลากรจึงทำให้นักเรียนไม่สามารถจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามความถนัดและความสนใจได้มากพอ นอกจากนี้โรงเรียนยังขาดการประชาสัมพันธ์หลักการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นักเรียนได้ทราบจึงทำให้การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรไม่ได้ผลเท่าที่ควร

3. ด้านการวัดผลและประเมินผล

3.1 ผู้บริหารระดับสูง มีทัศนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานด้านการวัดผลและประเมินผลว่า การวัดผลและประเมินผลยังมีปัญหาอุปสรรคอยู่สืบเนื่องมาจากการขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการวัดผลและประเมินผลที่จะนิเทศให้ครูอาจารย์สามารถสร้างข้อสอบมาตรฐาน ออกข้อสอบได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ไม่สามารถติดตามให้นักเรียนสอบแก้ตัว คือ แก่ "อ" "ร" "มส" ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการจัดวิเคราะห์ข้อสอบ การจัดทำคลังข้อสอบ

3.2 ผู้บริหารระดับล่าง มีทัศนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลว่า โรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการวัดผลและประเมินผล จึงทำให้นักเรียนไม่มีการวิเคราะห์ข้อสอบและนำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงเครื่องมือวัดผล

และประเมินผล ขาดการอบรมให้ความรู้ด้านการวัดผลและประเมินผลให้แก่ครูอาจารย์จึงทำให้
 ครูผู้สอนไม่มีความพร้อมในการวัดผลและประเมินผลเท่าที่ควร การวางแผนการวัดผลและประเมินผล
 ของกลุ่มโรงเรียนแต่ละกลุ่มแตกต่างกันมีผลต่อการย้ายของนักเรียนเมื่อมีความจำเป็น นักเรียน
 ไม่มีความรับผิดชอบในการสอบแก้ "อ" "ร" "มส" ทำให้การสอบแก้ "อ" "ร" "มส" เป็นไป
 อย่างล่าช้า

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ ว่าที่ร้อยตรีจิต จันทะคาด

เกิดวันที่ 11 เดือนตุลาคม พุทธศักราช 2492

สถานที่เกิด อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 2/2 หมู่ 2 ตำบลห้วยวน ถนนสิทธิประชาราษฎร์
อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา 56110

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ระดับ 7

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนเชียงคำวิทยาคม ตำบลห้วยวน อำเภอเชียงคำ
จังหวัดพะเยา 56110

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2510 มัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนสามัคคีวิทยาคม

พ.ศ. 2513 มัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนพะดุงศิษย์พิทย

พ.ศ. 2518 กศ.บ. (คณิตศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน

พ.ศ. 2535 ศษ.บ. (บริหารการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2537 กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร

ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา

บทคัดย่อ
ของ
ว่าที่ร้อยตรีจิต จันดีะลาด

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา
สิงหาคม 2537

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ตามทัศนะของผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่าง และเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่างที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการ ตามองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านการวัดผลและประเมินผล

กลุ่มประชากรที่เข้าในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่างในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูงจำนวน 34 คน และผู้บริหารระดับล่าง จำนวน 287 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามทัศนะของผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่าง ซึ่งเป็นแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้คือ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารระดับล่างมีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา ด้านการวัดผลและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับแรก ด้านหลักสูตร และด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยมากเรียงลงมาตามลำดับ
2. เมื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่างพบว่า ผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับล่าง มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา รวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ACADEMIC ADMINISTRATION PROBLEMS OF THE
SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION
OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION
IN CHANGWAT PHAYAO

AN ABSTRACT

BY

JIT JUNTAKAD

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

August 1994

The purposes of this research were to study and to compare the causes and problems in the three aspects of academic affairs administration, namely, curriculum, co - curricular activities, and measurement and evaluation, as viewed by higher level administrators and lower level administrators of the secondary Schools under the jurisdiction of the Department of General Education in Changwat Phayao.

The sample of this study were 34 higher administrators and 287 lower administrators. The instrument for collecting of data was a 55 item rating-scale questionnaire, constructed by the researcher. The statistics used in data analyses were arithmetic mean, standard deviation and t - test.

Both of the higher and the lower administrators viewed as follows : -

1. The higher level administrators and lower level administrators viewed the problems of academic affairs administration in the three aspects at a medium level. The major causes of the problems concerning with the academic affairs administration as viewed by school administrators in the secondary school under the jurisdiction of the Department of General Education in Changwat Phayao were in order of measurement and evaluation, curriculum, co - curricular activities aspects, respectively.

2. In comparison of opinions between the higher and the lower administrators toward three aspects of academic affairs administration it was found insignificantly different.